І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-3740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 164. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 2-го ВЕРЕСНЯ 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 2, 1964 No. 164. VOL. LXXI.

УРЯД ЗАПРОПОНУВАВ СЕНАТОВІ НОВИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО МЕДИЧНУ ОПІКУ

Вашингтон. — 31го серпня Сенат почав працю після десятиденної перерви внаслідок Демократичної Конвенції. Уряд зголосив новий законопроєкт в справі лікарської опіки над старшими особами, згідно з яким ці особи мали б мати і соціяльну опіку в рамах соціяльного забезпечення і одночасно дістали б збільшені пенсії. Урядові прихильні сенатори зголосили цей проєкт тоді, коли вчасніше 3 демократичні сенатори — Рассел Б. Лонґ, Венс Гарткі і А. Джордж Смеґерс та сенатор республіканець Френк Карлсон зголосили були такий законопроєкт в цій справі, який був неможливий із фінансових причин, бо плянував збільшити старечі пенсії на 7% і одночасно збільшувати внески до соціяльного забезпечення аж да 10%, на 0.4% більше, як в ухваленім Палатою Репрезентантів проєкті. Згідно з проєктом цих чотирьох сенаторів старечі пенсії мали б бути збільшені на 7%, і емерити могли б заробляти більше місячно, тепер вони можуть доробити собі $1 200 на рік без зменшеної емеритури. Прихильники урядових плянів були заскочені пропозицією цих 4-ох сенаторів. Сенатор - демократ із Іллиной Пол Даґлес зголосився до слова, щоб дати можливість іншим своїм колеґам однодумцям обміркувати новий урядовий плян. Сен. Даґлес виступив проти пляну чотирьох, кажучи, що вони цим нереальним, дефіцитовим пляном хочуть недопустити до ухвалення жадного можливого до здійснення проєкту. В тому часі в бюрі провідника демократичної більшости в Сенаті сенатора Майка Менсфілда зібралися прихильні урядові сенатори та обмірковували новий урядовий плян. Згідно з цим пляном важливі були б всі ті проєкти, які відомі є з так званого пляну Кінґа — Андерсона. Цей плян передбачає 90 днів шпитальної опіки для забезпеченого, а платня за неї мала б становити від $20 до $90, залежно, як довго хворий був би в шпиталі. Хворий міг би собі вибрати й бути в шпиталі тільки 45 днів, і тоді не платив би нічого. Є ще і третя можливість: недужий міг би перебувати в шпиталі 180 днів, але мусів би згори заплатити $92.50. Цей плян передбачає також і лікарську опіку вдома пацієнта. Новий урядовий плян пропонує збільшення старечих пенсій на $7 місячно для всіх емеритів, незалежно від висоти забезпечення. Палата збільшує старечі пенсії на 5% теперішньої пенсії. Вкладки до соціяльного забезпечення треба б платити від заробітньої суму до висоти $5 600, а ці вкладки мали б дійти до висоти $10.4%. В цій пропозиції є і пункти про збільшення старечих пенсій, щоб цим способом здобути прихильність Палати Репрезентантів. Але цей плян має далекий шлях до того, щоб він цього року став законом. Навіть коли йохо ухвалить Сенат, то трудність буте в Палаті Репрезентантів, яка вже ухвалила свій проєкт про збільшення на 5% старечих пенсій. Схвалений Сенатом законопроєкт ішов би на наради спільної Конґресової комісії, а коли б вона його схвалила, тоді ще мусіла б затвердити його і повна Палата.

Ґолдвотер закидає Джансонові „ізоляціонізм"

Нюпорт Біч, Каліфорнія. — Республіканський кандидат на президента Беррі Ґолдвотер сказав, що президент Джансон виголосив „найбільше ізоляністичну промову на Демократичній Конвенції в новішій американській історії". Своє твердження основує сенатор Ґолдвотер на тому, що Джансон не згадував про комунізм та малощо говорив про закордонні проблеми. Одночасно в Чотоква, Н. Й., республіканський кандидат на віцепрем'єра Віллям Міллер закидав президентові Джансоно те, що він волів бути конґресменом під час війни, як вояком, а „Беррі Ґолдвотер служив про війську повні чотири роки". В заяві Ґолдвотера є такий закид Л. Джансонові: „Промова Джансона , в якій він приймав номінацію на президентського кандидата, є явним відворотом від провідництва в міжнародних справах. Це була, можливо, найбільше ізоляціоністична мова в новій американській історії. Він ні разу не згадав впрост комунізму, ані отих конфліктів із комуністами, які викликають місцеві пожари в цілому світі. Президент Л. Джансон ні разу не згадав про ті проблеми, які роз'єднують наших союзників, розбивають світ та приводять нашу країну на край кризи". Ґолдвотер казав, що цілий світ чекав на промову Джансона сподіваючись він нього почути слова, які знов ставили б Америку на провідника вільного світу. І замість того світ почув, що ЗДА думають про себе, що ізолюються від світу, дбаючи про домашні політичні успіхи. Америка не сміє бути замкнена в собі, вона не сміє мовчати про загрозу комунізму для всього світу. Ґолдвотер відпочиває на яхті коло узберіжжя Каліфорнії. Він оскаржує Л. Джансона в тому, що відмовляється говорити про закордонну політику. Як приклад навів Ґолдвотер те, що Джансон досі не виявив народові, яка є в дійсності американська політика у В'єтнамі.

В АМЕРИЦІ

● Журналістка Гаррієт ван Гори оповідає про те, як в телевізійному інтерв'ю перша леді характеризує свою співпрацю зі своїм чоловіком - президентом Джансоном. Пані Джансон сказала: „Я є просто таки для нього другою парою рук, другим мозком і другим серцем в його праці". Пані Джансон заявила, що вона постійно пригадує своїм доням, що їх батько є Президентом, але для них він є тільки батьком, і що колись оте чорне авто, яким їздить Президент, зникне для нього, і він буде знову тільки батьком для своїх дітей.

● Під час Демократичної конвенції не обійшлося без різнородного пікетування перед Конвенційною залею. Пікетували представники неґрів із Міссіссіпі, представники жидів в обороні своїх братів у СССР та делеґати Спілки Шоферів в обороні свого голови Джіммі Гоффи, якого засудили за зловживання майном цієї спілки. Окремі пікетувальники домагалися дозволу відчитувати молитву в публічних школах.

● В стейті Тексас вибухла сонна недуга (енцефаліт), від якої вже померло 18 осіб. Всіх занедужань було вже 29. Уряд здоров'я потішає, що ця недуга починає втихати. Здавалося, що вдається винищити тих комарів, які розносять цю недугу, але зливні дощі в останніх днях цьому перешкодили. Коли настане погода, треба буде знов скроплювати отрутою всі болота та водянисті райони.

● Провідник демократичної більшости в Сенаті Майк Менсфілд заявив, що Конґрес буде ще працювати найбільше два тижні, і демократичним віпом залишиться і надалі сенатор Гюберт Г. Гомфрі — віце - президентський кандидат. Цю заяву склав сен. Менсфілд у зв'язку з тим, що дехто гадає, що становище сен. Гомфрі мав би зайняти автор головної промови на Конвенції — сенатор із Ров Айленду — Джан О. Пестopi.

У НАЙБЛИЖЧИЙ ПОНЕДІЛОК ПОДВІЙНА УРОЧИСТІСТЬ У СТЕМФОРДІ: БЛАГОСЛОВЕННЯ НОВИХ ПРИМІЩЕНЬ КОЛЕҐІЇ СВ. ВАСИЛІЯ У 25-РІЧЧЯ ЇЇ ЗАСНУВАННЯ

Преосв. Йосиф Шмондюк

Стемфорд, Конн. — Найближчий понеділок, 7-го вересня, буде днем великих, подвійних урочистостей в цьому осідку Української Католицької Дієцезії в Стемфорді з її Владикою Преосв. Кир Йосифом Шмондюком на чолі. В цьому дні, що є Святом Праці, відбудуться тут величаві урочистості благословення но возбудованих, модерних приміщень Колеґії св. Василія, яка підготовляє кандидатів на священиків, та рівночасно відзначенням 25-річчя з дня заснування тієї колеґії першим митрополитом Українців Католиків у ЗДА, св. п. Кир Константином Богачевським. Чину благословення довершить ВПреосв. Митрополит Кир Амврозій Сенишин після архиєрейської Св. Літургії, яку відправить, в сослуженні духовенства. Проповідь виголосить Преосв. Кир Ярослав Ґабро з Шикаґо, один з перших ґрадуантів колеґії св. Василія. Разом зі своїм первоієрархом Митрополитом Кир Амврозієм, у благословеннях нових приміщень візьмуть участь також обидва єпископи: преосв. Кир Йосиф, який поблагословить житлові приміщення семінаристів, та Преосв. Кир Ярослав, який поблагословить залі. В урочистостях візьмуть участь три наші Владики з Канади: Преосв. Кир Ніль Саварин з Едмонтону, Преосв. Кир Ізидор Борецький з Торонта і Преосв. Кир Андрій Роборецький із Саскатуну, як також Владики латинського обряду. Після урочистостей відбудеться бенкет з участю Владик, духовенства та родичів усіх дотеперішніх ґрадуантів, як також гостей, що пожертвували $400 і більше на будову колеґії. Для всіх інших буде влаштований буфет. Опісля відбудеться ще відкриття Українського Музею, який від цього дня знову буде доступним для вніх, хто матиме бажання познайомитись з пам'ятками української культури.

Міллер обвинувачує Джансона за його становище в справі Тижня Поневолених Націй

Боффало, Н. Й. — Республіканський кандидат на віцепрезидента конґресмен Віллям Міллер, промовляючи на Конвенції Сирійського Ливанського Клюбу, оскаржував демократичного кандидата на президента — президента Л. Б. Джансона в тому, що він не хоче займати становища про ті проблеми, в яких можна б „поіритувати СССР". Як приклад навів Міллер заяву Джансона в справі Тижня Поневолених Націй та про берлінський мур ганьби. Міллер навів заяву Президента в справі Тижня Поневолених Націй і твердив, що Джансон зробив „посміховиско із спільної резолюції в цій справі". Палата і Сенат ухвалили цю резолюцію 17-го липня 1959-го року. Подібно зробив Президент і з заявою про берлінський мур ганьби, загально говорячи про об'єднання обидвох Німеччин — твердив конґресмен Міллер.

Марія Лисогір, Рома Прийма і Юрій Богачевський виступлять на Союзівці в найближчу суботу і неділю

Марія Лисогір

Рома Прийма-Богачевська

Юрій Богачевський

Союзівка, Керґонксон. — Найближчий, зв'язаний з Днем Праці великий кінець тижня, буде в більшості під знаком великих конвенцій та з'їздів молоді, які в більшості відбуватимуться по наших вакаційно - відпочинкових оселях і рівночасно закінчуселях і одночасно закінчуватимуть новий осінний сезон. Союзівка, оселя УНСоюзу в Кетскильських горах, буде під час цього великого кінця тижня тереном чи не найбільш різноманітної й атракційної активности. Крім традиційних уже на цій оселі в цьому часі спортових змагань, заплановано на ці святкові дні й відповідні культурно - розвагові імпрези та, очевидно, забави. В суботу, 5-го вересня, справжньою атракцією на Союзівці буде виступ двох наших молодих артистів, перший після їх одружіння і повороту з Европи, балерини Роми Прийми і співака Юрія Богачевського, яким на фортепіяні акомпаніюватиме проф. Іванна Прийма. Цей їх виступ на Союзівці в суботу ввечері буде інавґурацією їхньої нової артистичної активности: Юрій Богачевський вибирається на велике концертове турне по Америці і Канаді, а Рома Прийма відкриває в Ню Йорку балетну студію клясичних та характеристичних танків.

В неділю, 6-го вересня, гості Союзівки матимуть нагоду вислухати концерту оперової співачки Марії Лисогір з нюйоркської опери, якій на фортепіяні акомпаніюватиме Оля Дмитрів. Програму цього концерту в неділю доповнюватимуть ще виступ дівочого квартету працівників Союзівки в складі Лесі Васьків, Ані Шевченко, Марії Голубець та Миросі Нагорняк при фортепіяновому супроводі Оксани Городецької та Володимира Гентоша, а Квітка Стецюк знову відтворить ілюстрації „Живого Лиса Микити" з-перед двох тижнів з відповідними вияснениями. В суботу і неділю, після концертів, танкові забави на плятформі під вільним небом і в концертовій залі нового павільйону. Приграватиме до танків оркестра „Амор".

УКРАЇНЦІ КАНАДИ ВІДЗНАЧАТЬ 150-РІЧЧЯ ШЕВЧЕНКА СЕСІЄЮ ПАУК Й УКРАЇНСЬКОЮ МАНІФЕСТАЦІЄЮ В ВІННІПЕҐУ

Вінніпеґ. — Заходом Комітету Українців Канади відбудуться у Вінніпеґу в днях 5 до 7-го вересня ц. р. триденні святкування 150-річчя з дня народження Тараса Шевченка. До цих великих роковин нав'язуватиме окремою точкою „Присвята Шевченкові" найперше Сьома Сесія Пан-Американської Української Кенфоренції (ПАУК), яка проходитиме в суботу 5-го вересня в авдиторії КУК при 456 Мейн Стріт. В програмі сесії ПАУК передбачені звідомлення секретарів Програмової й Організаційної Комісій Світового Конґресу Вільних Українців з пропозиціями змін і доповнень до встановлених уже напрямних і в дальшому схвалення проклямації ПАУК з нагоди 150-річчя Т. Шевченка, резолюції в справі відбуття Світового Конґресу Вільних Українців та пресового комунікату про працю VII сесії ПАУК. Увечері цього ж дня відбудеться прийняття для гостей, спільний обід та репрезентаційний Вишиваний Баль з вибором королеви канадійських українців. Неділя 6-го вересня буде присвячена виключно Шевченківським роковинам. Почнуться недільні святкування Службами Божими в українських католицьких і православних церквах й о год. 12-ій в полудне відкриттям Залізної Шевченківської Фундації і презентацією видань що відбудеться в Авдиторії КУК. О год. 1-ій по полудні буде загальна збірка громадянства — чоловіків, жіноцтва і молоді з прапорами і транспарентами, після чого вирушить маніфестаційний похід до пам'ятника Шевченка під гаслом „За здійснення волелюбних ідеалів Шевченка". Очолюватиме похід Союз Українських Канадійських Ветеранів в уніформах й із своїми прапорами. Під пам'ятником, після проведення молитви, складення вінків і приміщення землі з Шевченкової могили в Каневі і відспівання „Заповіту" відбудеться концерт Української Духової Оркестри із Шикаґо в ЗДА. Увечері в неділю передбачена святочна Академія з участю хорів УНО, СУМ і Чоловічого Хору та різних мистецьких сил. В понеділок 7-го вересня відбудеться крайова передконґресова конференція Комітету Українців Канади, в програмі якої передбачені звітування про Світовий Конґрес Вільних Українців, доповіді в справі двомовности і двокультурности із схваленням спеціяльних резолюцій, як теж обговорення справ зміни статуту і ряду організаційних питань. На порядку нарад цієї конференції передбачена теж окрема „Присвята Шевченкові". З приводу цих триденних Шевченківських святкувань посадник міста Вінніпеґу Степан Дзюба проголосив дні 5—7 вересня Шевченківськими Днями міста Вінніпеґу.

У Львові суджено сестер-черниць і священиків підпільного монастиря

Лондон. — Українці, що живуть в цій столиці Великої Британії, одержали з достовірних джерел у Львові повідомлення, що відома ще з квітня ц. р. із совєтського журналу „Оґоньок" сензація з розкриттям українського католицького підпільного монастиря і переловленням перевожених контрабандно на Західню Україну вервиць, хрестиків та релігійної літератури закінчилася судовим процесом проти арештованих у зв'язку з цим розкриттям священиків і черниць „підпільного монастиря" і засланням їх на Сибір. Було суджених ок. двадцять осіб, в тому два священики, чотири сестри три „світські сестри" (мабуть всі віком понад 60 років, та новички). Сестри були чину Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії, Чину св. Вінкентія і Чину Василіянок. Всі вони працювали у шпиталях, як доглядачки хворих. Із священиків були заслані: Всеч. о. Іван Солтис та всеч. о. Роман Лорис Готра. Сестри, що їх заслано: Марія Степанівна (Сестра Валерія, Мати настоятелька), Ксеня Григорівна Сокіл (Сестра Нимфодора), Ірина Остапівна Бородієвич (Сестра Марія) і Текля Рудько (Сестра Тадея). З новичок були засуджені і заслані: Катерина Крента, Юлія Твердохліб, і Леонтина Теофілівна Домонасевич. Отець Готра відбув уже раніше 10-річне заслання.

Вістку про присуд і заслання монахинь і священиків українців, що заперечує всякі вістки про ніби-то зміни в Совєтах в релігійному аспекті, подав до відома європейській і українській пресі голова Крайового Проводу Українськогокого Християнського Руху у Британії, проф. Іларіон Голубович, закликаючи до акції за звільнення засланих.

Сен. Кітінґ найменований на сенаторського кандидата на Стейтовій Конвенції

Ню Йорк. — 64-річного республіканського сенатора Кеннета Кітінґа, який відмовився підтримати кандидатів від Республіканської партії сенатора Беррі Ґолдвотера і конґресмена Вілляма Міллера, — група видатних діячів стейту Ню Йорк висунула на кандидата на переобрання до Сенату. Кеннета Кітінґа підтримали губернатор Н. Рокефеллер, посадник міста Оборн Бернард Шварц, сенатор Джекоб Джевітс та ін. Підтримав цю кандидатуру і конґресмен П. Фіно з Бронксу, який раніше противився цій номінації. Сенатор К. Кітінґ мусить перемогти у виборах генерального прокуратора Роберта Ф. Кеннеді від Демократичної партії та професора Генрі Паулуччі від Консервативної партії. Між 300 представниками ліберальних, поміркованих і консервативних республіканців, які зібралися на номінаційну конвенцію в танцювальній залі готелю Рузвелт був також колишній віце - президент Ричард Ніксон. Він підтримав кандидатуру сенатора К. Кітінґа, також і пані Клер Бут Луєс, яка останньої неділі сама відкликала свою кандидатуру до Сенату і, таким чином, дала шлях до номінації сенатора Кітінґа. Однак, вона відмовилась сказати, чи буде активно підтримувати Кітінґа у виборах. Приймаючи номінацію, сенатор Кітінґ у своїй промові взагалі не згадав про Беррі Ґолдвотера та Вілляма Міллера — кандидатів від Республіканської партії на президента і віце - президента. Він гостро критикував генерального прокуратора Роберта Ф. Кеннеді, як свого суперника у виборах до Сенату.

ПАПА ПЛЯНУЄ ЦЕНТР ТЕОЛОГІЧНИХ СТУДІЙ В ЄРУСАЛИМІ

Рим. — Папа Павло VI викінчує плян створення в Єрусалимі науковий осередок, присвячений студіям порівняльної теології. Папа рішив був створити такий осередок ще в січні цього року, зараз після свого історичного побачення з православним патріярхом Атенаґорасом і цей науковий осередок буде своєрідним пам'ятником тієї історичноі події. Ціллю того осередку буде сприяти єдності однаково Християнських Церков, як і наближенню християнізму та інших віровизнань, особливо юдаїзму й ісляму. Єрусалим є — зауважують коментатори — наче символом такого міжконфесійного зближення, бо він є святим місцем однаково для християн, як для жидів і мусульман. У тому науковому осередку студіюватимуть догматику Католицької, Протестантської і Православної Церков та вивчатимуть їхні спільні і розбіжні риси. Той науковий осередок буде наче доповненням покликаного весною цього року до життя у Ватикані постійного Секретаріяту для не - християнських віровизнань з погляду спільних з християнізмом заінтересовань. Ще не рішено, чи той науковий осередок буде знаходитися в ізраїльській чи йорданській частині Єрусалиму. Тому, що Апостольська Столиця не визнала Ізраїлю, то вірогідно її науковий осередок буде знаходитись по йорданському боці. Адміністрація того нового наукового центру буде передана чинові ОО. Бенедиктинів. Підготовчими студіями та підготовчою організаційною працею займається, з доручення Папи президент університету Нотр Дам в Індіяні, о. Теодор М. Гесбурґ, який є головою Міжнародної Федерації католицьких університетів. Проф. о. Гесбурґ був прийнятий в минулу суботу Папою VI й вони довго розглядали подробиці того проєкту. Ця справа породжує велике зацікавлення в теологів різних віровизнань, як ще один наявний доказ послідовного змагання Апостольської Столиці до осягнення єдности Християнських Церков.
ських Церков. Фінансуватимуть той католицький науковий центр приватні американські філянтропи.

Ген. Тейлор відвідав ген. Хана, який вернеться до влади в Південному В'єтнамі

Сайґон. — Американський амбасадор у Південному В'єтнамі генерал Максвелл Тейлор полетів разом із своїм заступником Алексісом Джонсоном до надморської місцевости Далят, куди виїхав був генерал Нгуєн Хан, виснажений фізично і нервово під час минулотижневих заворушень та державно - політичного заколоту. Ген. Тейлор з'ясував у двогодинній безпосередній нараді з генералом Ханом новостворену ситуацію у Південному В'єтнамі. Після свого повороту до Сайґону ген. Тейлор заявив, що ген. Нгуєн Хан, формально все ще прем'єр і голова військового тріюмвірату, внедовзі, відпочивши, вернеться на своє урядове становище. Тим часом заступає його цивільний віцепрем'єр д-р Нгуєн Хуан Онг. У Південному В'єтнамі настав внутрішньо - політичний спокій. Лідери буддистів і студентів оприлюднили заяву, що вони шануватимуть „політичне перемир'я" до 27 жовтня ц. р.: якщо, мовляв, до того часу не буде заведений законний демократичний лад, то вони проголосять загальний страйк. Американські керівні чинники лякаються, чи комуністичні партизани не захочуть використати нове послаблення моралі у південно-в'єтнамського війська і населення для поведення великого наступу. У Лондоні перебуває тепер кол. амбасадор ЗДА у Південному В'єтнамі Генрі Кебот Ладж, який нараджується з тамошніми державними мужами над дальшою ситуацією в Південній Азії. Ладж знову висловив свою віру в остаточну перемогу над комуністами у В'єтнамі.

Ачесон вертається з Женеви після невдачі нарад в справі Кіпру

Женева. — Спеціяльний деделеґат президента Джансона для мирового посередництва у справі конфлікту за Кіпр, колишній державний секретар Дін Ачесон, вертається з Женеви до Вашинґтону для звітування про свої невдачні зусилля та для вирішення, чи він має назад вернутися, чи зректися своєї дальшої місії. Ачесон був приділений 4 липня ц. р., як дорадник офіційному мировому посередникові від Об'єднаних Націй, фінському дипломатові Сукарі Туоміоя, який проте яких два тижні тому дістав мізковий удар і все ще важко хворий. Так званий плян Ачесона знайшов був у принципі згоду Греції і Туреччини, але стрінувся з спротивом збоку кіпрсько - грецького президента Макаріоса, який рішуче відкинув ідею — присднання Кіпру до Греції за ціну створення на Кіпрі автономної громади для тамошніх турків і створення на Кіпрі військової бази для НАТО. Греція і Кіпр рішили передати справу Кіпру на розгляд Генеральної Асамблеї Об'єднаних ацій. Тому, що 27 вересня ц. р. кінчається термін перебування на Кіпрі міжнародного війська ОН, то цей термін мусить бути продовжений — з вишуканням нових грошових сум, що покрили б дальше перебування тамошньої мирової місії ОН. Кіпрсько - грецький президент Макаріос вернувся на Кіпр з триденної візити в Александрії, в Об'єднаній Арабській Республіці, де він переговорював з тамошнім президентом Нассером про матеріяльну, військову і дипломатичну допомогу для Кіпзру в його змаганнях проти Туреччини і, насправді, проти Заходу. Макаріос заявив, що він погодився з Нассером, що на Кіпрі не може бути ніяких чужих військових баз. Нассер буцім-то обіцяв прислати Макаріосові джети совєтського походження.

У СВІТІ

● У Варшаві ніхто тепер не говорить про що інше, як тільки про скандал з м'ясом. Виявилось, що високі комуністичні „достойники", які стояли у проводі державної скотобійні та розподілу м'яса до міських крамниць, відразу скеровували всю продукцію м'яса на чорний ринок. Почалось від того, що службовичка розподільні м'яса, прийшовши до крамниці по м'ясо, почула, що там давно вже м'яса не було, — а вона знала напевне, що офіційно приділювано тій крамниці щораз стільки-то м'яса. Вона наробила шуму, внаслідку якого перенесено кількох „достойників".

● Два шофери британського королівського двору в Лондоні зреклися своєї праці, закинувши своїм хлібодавцям, що вони вимагали від них, шоферів, працювати по 96 годин тижнево та платили їм за це тільки 10 фунтів (30.35 дол.) тижнево, плюс помешкання і харч і 25 шелінгів (3.43 дол.) гуртом за надслужбовий час. Речник королівського двору заявив, що ці закиди — смішні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Конґрес перед виборами

21-го серпня цього року Конґрес перервав наради, щоб уможливити своїм членам-демократам взяти участь у партійній конвенції в Атлантик Сиіті. Але негайно після тієї конвенції, 1-го вересня ц. р. Конґрес зібрався знову на наради, щоб вирішити долю таких неполагоджених ще законопроєктів, до яких президент Джансон прикладає велику вагу — саме з уваги на вибори. Головні законопроєкти стосуються справи суспільної опіки і публічних робіт — це палко квестіонований проєкт медичної опіки над старшими віком особами, закон про публічні роботи й федеральну допомогу в т. зв. Апалачському обширові, збільшення допомоги пошкодованим обширам, закон про поширення теперішніх зобов'язань Суспільної Забезпеки, закінчення законодатної процедури про визнання допомоги закордонові у висоті кругло — $3 500-000 000, поділ країни на нові виборчі округи із більш-менш однаковим числом населення та багато інших.

Майже в усіх цих справах існують поважні розбіжності між демократами і республіканцями, а подекуди й усередині обох тих партій. Президент Джансон хоче використати атмосферу партійної єдности і спосности, що — за винятком інцидентів з делеґаціями від Алабами і Міссіссіпі — панувала на згаданій вже партійній конвенції і провести одностайною демократичною більшістю всі ті законопроєкти. Це не легка справа. Бо ось, наприклад, у справі медичної допомоги для старших віком осіб існують аж три проєкти. В Сенаті урядовий проєкт провалено, але в Палаті Репрезентантів він є ще на Комісії способів і засобів. Палкий прихильник тієї справи, новопризначений кандидат на віце - президента Гюберт Г. Гомфрі, хоче відновити дебати під іншим формальним титулом. Республіканці заявились проти тієї справи з принципових причин — поширення обов'язків будь-котрої державної установи, в даному випадку Соціяльної Забезпеки та збільшення індивідуального оподаткування і державних видатків. Тому є поважні застереження проти федеральної допомоги так званим пошкодованим теренам. У справі нового поділу виборчх округ безпосередньо зацікавлені всі члени Палати Репрезентантів, бож у цьогорічних осінніх виборах ітиметься про вибір 435 конґресменів із 35 сенаторами. Справа допомоги закордонові напевно знову зактуалізує докори на адресу Уряду за уділювання допомоги деяким комуністичним країнам (Польща, Юґославія) і деяким таким „невтральним", які йдуть рука-в-руку з комуністами.

Йдучи до виборів під гаслом „мир і добробут", президент Джансон хоче осягнути згоду Конґресу на такі видатки, які поліпшили б матеріяльний стан різних категорій населення та різних частин країни. Водночас він хоче виказатись узагалі перед виборцями таким поважним балансом законодатної праці за несповна рік свого урядування. Коли виборча кампанія республіканців буде класти більший натиск на міжнародну ситуацію і закордонну політику держави, то демократи підкреслюватимуть внутрішньокрайові справи й потреби матеріяльного характеру, як господарський стан, заробітки, спадок числа безробітних і т. п. Республіканці будуть старатися доказувати розтратність грошової політики Уряду та її неґативний вплив на приватну ініціятиву і говоритимуть про потребу моральної обнови громадянства.

Досвід виявив, що виборці менше цікавляться схваленими законами, як особами кандидатів, актуальними подіями і загальними гаслами. Однак, схвалення добрих законів — це тривкіша вартість, аніж вибори які бувають щочотби роки.

Міжнародний Жіночий Союз

Першого вересня закінчив у Трієсті працю черговий Конгрес Міжнародного Жіночого Союзу, і одночасно сповнилося тій найбільшій жіночій світовій організації 60 років. Конґрес пройшов під гаслом „Деклярація прав людини". Коли в 1963-му році з нагоди 15-річчя проголошення Деклярації Прав Людини, представники ОН відзначали певні зміни на краще у відношенні держави до своїх громадян, то між іншими організаціями, які до цього прислужилися, названо й Міжнародний Жіночий Союз. Він послідовно провадив освідомчу роботу серед населення вільних країн світу, особливо в тих пунктах Деклярації, що стосуються рівноправности жінок 7-ма точка Деклярації Прав Людини забезпечує рівну охорону прав жінок і чоловіків, 16-та бере під охорону закону родину, як основну клітину суспільства, 23-тя забезпечує особам обох статей право на працю та вільний вибір праці, 25-та точка забезпечує матерям і дітям особливу опіку і т. д. Майже всі точки Деклярації Прав Людини не виконувалось і не виконується в СССР, отож і в Україні.

Тому вільні українки на Заході ще в 1920 році налагодили перші зв'язки із централею жіночого руху — Міжнародним Жіночим Союзом. Союз Українок став його членом від 1923-го року, але скоро те членство втратив, відколи Україну окупувала і формально приєднала до СССР комуністична Москва. Хоча Міжнародний Жіночий Союз уникав у минулому та уникає й тепер політичних деклярацій, все таки на його форумі можна чимало зробити для освідомлення членів різних національних організацій жіноцтва із важким, майже трагічним становищем української жінки на Батьківщині. Світова Федерація Українських Жіночих Організацій, СФУЖО, з осідком у Філядельфії, віддавна працювала в тому напрямі, щоб мати своє представництво в Міжнародному Жіночому Союзі. Так, українки брали участь у Конґресі Союзу в Кольомбо 1955-го року, потому в Атенах, а в 1961-му році в Ірляндії — заслужена жіноча діячка Ірина Павликовська вже повністю користувалося статутом тієї організації, здобуваючи прихильність і визнання для українського жіноцтва — за його велику працю за кордоном і співчуття до долі українок на поневоленій Батьківщині. У Конґресі, який щойно закінчився, взяла участь секретарка СФУЖО, д-р Наталія Пазуняк, про працю якої ми напевно довідаємося згодом.

У серці українського народу й далі свято зберігається традиційний культ матері, що сягає корінням аж до часів матріярхату. У сотнях народних пісень оспівується українку — жінку, матір, дівчину, „бабусю старенькую", що все добре знає... Разючий контраст до цієї, виношеної і виплеканої в народнім серці, заслуженої любови до українки становить дійсність в окупованій Україні. Жінка згинається під тягарем безконечних обов'язків — родинних, суспільних, економічних, соціяльних; жінка працює нарівні з чоловіком, щоб утримати родину, але та праця є лише початком її виснажливої щоденної праці. Молодь жорстоко експлуатує держава. Київське радіо з 8-го липня повідомляло, наприклад, що у Вінницькій, Одеській, Полтавській, Херсонській та інших областях юнаки й дівчата старшокласники, замість відпочивати, „добровільно і безкоштовно" працюють на будівництвах шкіл: „Юнаки й дівчата... уже відремонтували більше як 10 шкіл. На інших працює 60 учнівських будівельних бриґад". Справді, є про що інформувати вільний світ на форумі Міжнародного Жіночого Союзу.

НІМЕЦЬКО-ФРАНЦУЗЬКЕ ОХОЛОДЖЕННЯ

Мюнхен. — Колишній прем'єр Німецької Федеративної Республіки Аденауер висловився про закордонну політику так: „Найліпша та закордонна політика, яка має на увазі інтереси своєї країни".

Аденауер мав це на думці й тоді, коли разом з президентом де Ґоллем укладав договір приязни. З часом виявилося, що інтереси урядів Німеччини та Франції не йдуть рівнобіжно. Французький уряд не хоче допустити до Европейської Господарської Спільноти Англію, тоді як німецькі представники вважають прилучення Великобританії за конечне.

Де Ґолль веде в цілому світі політику, відмінну від американської, але уряд Німеччини тримається американської лінії. Де Ґолль намагається створити незалежну французьку „ударну силу" і шукає матеріяльної підтримки в Німеччині. Натомість німецький уряд сполягає на масивну могутність З'єднаних Держав Америки і не вірить у реальність плянів де Ґолля..

Париж вимагає, щоб німці купували більше сільськогосподарських продуктів з Франції, але Західня Німеччина не може відмовитися від торгівлі із Данією, яка постачає Німеччині дешеве масло та м'ясо і купує німецькі фабрикати. Таких розбіжностей можна б налічити більше.

Відповідальні німецькі політики, поза словами про непорушиму дружбу між Францією та Німеччиною, відчувають, що де Голь хоче обернути Німеччину на свого „сателіта" — супутника. Наприклад, французький президент охоче прийняв би фінансову допомогу з Німеччини для продукції власної атомової „ударної сили". Але розпоряджати цією зброєю залишає де Голль виключно у своїх руках.

Дехто в Німеччині вірив у непримиренність де Ґолля супроти комунізму і російського імперіялізму. Однак, це не є таємниця, що де Ґолль уже давно визнав кордон між Німеччиною і Польщею по лінії Одри — Нісси, як остаточну границю. Про цю границю уряди ЗДА і Британії ніде не висловилися рішучо, формально лишаючи встановлення кордону між Польщею та Німеччиною майбутньому мировому договорові.

З Парижу до Німеччини доходила пропаґанда, мовляв, „англо-саксонці продають інтереси европейських народів, щоб досягнути порозуміння з Москвою". Але й де ґолль останнім часом виявляє значну активність в комуністичних сателітах Москви. Політика цих комуністичних країн не є прихильною Німеччині, всі вони, включно з Юґославією, піддержують такий штучний витвір, як комуністична республіка Ульбрихта в совєтській зоні Німеччини.

В Західній Німеччині ніхто не вірить у те, що де Ґолль пішов би на визнання режиму Ульбрихта: таке рішення привело б до розриву між Парижем і Бонном. Але треба ствердити певного роду охолодження між Західньою Німеччиною і Францією. Може ця „криза дружби" врешті приведе до оздоровлення відносин між обома урядами, бо покаже межі, в яких та дружба може розвиватися.

Приязнь з Францією, на погляд великої більшости відповідальних політиків, не сміє руйнувати тісного союзу Німеччини із Вашинґтоном і не сміє ослаблювати НАТО. Своєю настирливістю де Голь загнав Париж в ізоляцію. Можна думати, що після невдачі деяких його плянів, французький президент шукатиме зближення з Америкою, щоб не опинитися в ролі „генерала без війська".

П. А.

Населення світу нараховує кругло 3,200,000,000 людей

Об'єднані Нації.— Об'єднані Нації видали демографічний Річник на 1963 рік, в якому охопили статистично 250 географічних обширів, обговорюючи територію, населення, народини, смерті, подружжя, розводи, неграмотність, шкільництво і т. п. дані. У 1962 році було у світі 3,135.000.000 населення, але тепер щорічно населення ґлобу зростає на 63 мільйони осіб. Найвищий щорічний природний приріст в недорозвинених країнах - у Мавританії, наприклад, 5.1%; — в З'єдинених Державах природний приріст є по 1.6%, а в Західній Европі лише по 0.9%

Дві третіх всього населення світу живуть у 10-ох країнах. Найбільше населення має Комуністичний Китай, але сама тамошня влада не має докладної статистики і визначує населення своєї країни на 670 - 680 мільйонів душ. Індія нараховувала в половині 1962 року кругло 450 мільйонів душ, Совєтський Союз 221 мільйон, ЗДА 187 мільйонів. Індонезія, Пакістан, Японія, Бразилія, Західня Німеччина і Британія належать до десятьох країн світу з найвищим числом населення. Керівні чинники Об'єднаних Націй дуже стурбовані надмірним приростом у найбідніших країнах, бо він паралізує заходи піднести тамошній господарський стан та перебороти хронічний голод в деяких країнах, як Китай і Індія.

Відповідь молоді

Десятиклясниця Покровської школи на Дніпропетровщині, відмінниця навчання Надія Н. — „вдягла на шкільний вечір черевички на високому каблуку, зовсім простенькі, які не впадали в око.

Але наступного дня з'явилася у коридорі стінна газета, де Надя була зображена у вигляді якогось опудала...

Наші вихователі почали нам частенько читати про стиляг. Нам здається, що дівчині - десятиклясниці не соромно вдягати модні черевички (в оригіналі - „туфлі", з рос.), зробити іноді красиву модну зачіску. Не можна ж залишатись на рівні теорій віку бабусиних салопів, від яких тхне нафталіною і які вже давно віджили." („Молодь України" з 26 серпня).

Леся Храплива

„І НЕ ТРЕБА ТОПИТИ ДУМОК У СЛОВЕС ВОДІ..."

(Голос у дискусії)

Написав так київський молодий поет Віталій Коротич. Його голос — це голос тієї української сучасної молоді, яка, як вона сама признає, мусить шукати своєї справжньої, незатаврованої ворожими штампами української думки аж по підвалах. Бо тільки там зберігаються ще врядигоди, якимсь просто незрозумілим збігом обставин, залишки творів українського ренесансу. Після того, як авторів репресовано, а їхні твори вилучено з обігу. Це шукання не таке просте, як от піти до книгарні і за кілька долярів накупити українських книжок, яких тільки забажаємо. Одначе є щось, що заставляє цю молодь шукати, не жаліючи труду...

Та це тільки побічні думки на грані статті в „Свободі". Статті на тему важливу й болючу: „Де наша молодь". Автор назвав її так, хоч зараз на початку заперечив правильність ставлення питання в такій саме формі. Та це несуттєва подробиця, ба як би цього питання не ставити, воно завжди лишиться ключовим для існування нашої спільноти. Хоч це питання, як завважує автор, ставиться дуже часто. Треба тільки в ім'я правди пригадати, що може таки не завжди ставлять його виключно для заспокоєння свого нечистого сумління та для виправдання своєї інерції. А проте, це правда, воно й досі ще не розв'язане. На тому місці, де повинна височіти струнка й відпорна на шкідливі впливи будівля української виховної концепції — відкрита пропасть неясних, невпорядкованих думок та поглядів, які кожен може нагинати на свій лад і для своїх потреб.

Це не значить, що у нас нема людей, які гостро відчували б недостачу такої концепції і підходили б до цієї проблеми з найкращою волею та якнайбільшою об'єктивністю. Не можна, наприклад, іґнорувати тез Конференції Українських Педагогів, що відбулася цієї весни в Торонто. Ці тези, що вийшли з рук людей належного рівня й компетентности у таких справах, повинні стати кристалізаційною віссю наших дальших старань у виховній ділянці.

Та їх наявність не зменшує ваги чи значення голосів інших громадян. Навпаки, вони можуть бути дуже корисні й потрібні. Бо це ж доказ, що група наших найкращих педагогів не стоїть осамітнена у своїх змаганнях, що загал громадянства теж у них зацікавлений.

І правильно робить п. М. Куропась, називаючи свою статтю „Відповіддю" (тільки не подає, кому й нащо) і закликом до дискусії. Бо дискусія потрібна, і то якнайширша. Розгляньмо, отже, хід думок його статті, щоб могти з ними погодитися, чи не погодитися.

На самому початку автор ставить твердження, що сучасна українська молодь у нових країнах поселення, виховуючись серед багатого й прагматично думаючого громадянства, не здібна сприйняти нічого поза ідеєю особистого успіху — на майбутнє та „охолодження", тобто вживання дрібних і більше чи менше невинних радощів життя — на сучасну хвилину.

Тут погляд автора вповні детерміністичний. Якщо молодь виховується в оточенні, яке думає так, то не можна, виходить, і думки припустити, щоб вона могла бачити світ якось інакше чи проти загальної течії бажати чогось іншого.

Йдучи послідовно цим шляхом, автор підходить чисто детерміністично і до питання асиміляції. Помітне, що додержуючись сумлінно і беручи до уваги єдино найновіші течії, які нуртують сьогодні в американській суспільності („Двадцять років тому американці й канадійці гинули тисячами за свій спосіб життя. Тепер деякі починають сумніватися, чи не краще бути „червоним, як мертвим"), автор рівночасно доказує повну неминучість асиміляції, і то найпевніше, на основі праць — з-перед тридцяти років.

Як це так, що в тій самій сфері проблем раз боязко держимося кожного хвилинного подуву вітру, а зараз же спираємося на твердження, поставлені так давно? І як погодити твердження проф. Мамчура, що його наводить автор, висловом Лорда Твідсмюра: „Ви будете кращими канадійцями, якщо будете кращими українцями"? Як же можна старатися бути українцем, коли асиміляція приходить, як необхідний закон, „як сполученню кисню з воднем в означених пропорціях".

Може й не зайвим буде згадати, що саме ця теорія, це пережиток 18-го та 19-го століть, коли то найбільшою висотою вчености вважалося вживання методів природничих наук всюди, навіть там, де йдеться про дослідження людського духа і його виявів. Сучасна, модерна філософія, щонайменше християнська її частина (а ми, здається, християни!) давно вже розправилася з такими методами, коли йде про людину, якій Бог дав вільну волю керувати своїми вчинками.

Та навіть з усією повагою до авторитету, що на нього покликається автор, постає сам собою сумнів: як могла людина, навіть найглибших теоретичних знань, передбачити тридцять років тому масовий наплив нової еміґрації з її чітко сформованим національним обличчям? А що більше: хто ж міг тоді знати, що українська вільна думка втратить вповні можливість існування на рідних землях, а тим самим відповідальність еміґрації за долю й удержання життя всього народу степенується до безконечних величин?

Та повертаймося до думок автора. Він жаліє щиросердно нашу молодь, що українська спільнота ставить перед нею зависокі вимоги, замість дозволяти любенько собі „охолоджуватися", як це роблять її ровесники інших народностей. Тут, зрештою, його закиди в сторону української спільноти великою мірою оправдані: що вона стоїть значно нижче від своїх завдань, якщо йдеться так про її ідейне нутро, як і про зовнішні вияви, які мусять заступати молоді повністю її небачену батьківщину. Та перший висновок автора: не шукати шляхів оздоровлення й покращання нашого життя, а обнижувати вимоги до молоді. Це послідовно, бо які можуть бути способи піднесення рівня спільноти, яку й так засуджено на загладу? Це, за наведеним у статті висловом, „гавкання на місяць".

Отже, обнижуємо вимоги. Тільки забуваємо, що навіть найменші вимоги — це тільки мета, якої в практиці не осягнути. Здобувається тільки вищий чи нижчий ступінь наближеннями до неї.

Можливо, частина нашої молоді з полегшею привітає таке „обниження". Бо йти вниз по похилій площі — це вимагає найменше зусиль. Але чи не наражується автор, ставлячи такі пропозиції, на праведне обурення частини нашої молоді? Тих, що їх зустрінемо не лише в перших рядах освічених та надійних людей цієї країни, але нерідко і в українських домівках та школах. Не лише як захоплених учасників, але вже в великій мірі і як виховників та вчителів. Що їх голоси чуємо на засіданнях та студійних вечорах, де вони сміливо говорять самі за себе, де виявляють своє невдоволення чи захоплення, де можна слідкувати за їх горінням та дерзанням, таким невгомонним, що доводить не раз аж до наслідків, протилежних першому доброму намірові. Та одно певне: неправильний чи помилковий це спосіб, але це все таки вияв українського обличчя тієї молоді.

Чому не дозволити таким групам прямувати до чогось більше понад скромні, мінімальні вимоги? Навіщо штучно її обмежувати, забирати можливість напруги та радости зусилля? Бож вони здібні до чогось більшого!

Яким шляхом ішла думка автора — нам невідомо. Досить що наприкінці статті він приходить до висновку: „Ми мусимо дати нашій молоді зайняття, які були б для неї викликом, давали їй надхнення і щось таке, у що вона могла б в цілості пірнути".

О, з таким твердженням радо погодиться кожний, кому не байдужа доля нашої спільноти! А з тим, що треба поставити перед нашою молоддю позитивний та пориваючий образ українства, кожен погодиться не лише раз, але і тричі! Тільки, як це зробити, коли на думку автора статті нічого від молоді вимагати не можна. Що більше — вимагати небезпечно, щоб, бува, не зразилася.

І де знайти місце в системі його поглядів на захоплюючі своєю висотою вимоги, коли вони головно в ділянці культурних та етичних вартостей. А тут читаємо, що ідеалом автора є ВІДКУЛЬТУРНЕННЯ, і то писане великими буквами. Як цей термін інтерпретувати? Ні одна людина, яка шанує свою гідність (про неї ж так багато тепер говориться), не буде скидати із себе тисячі років своєї культури.

Це й сказав лорд Твідсмюр у наведеному вже вислові. Це й підтвердив проф. Юзик, якого теж згадує автор: „Такі люди, що не можуть погодитися з культурою своїх батьків, часто попадають в моральну анархію". Ясно, що не розставатися людині безкарно з її культурною спадщиною!

А що є можливість не зрікатися нічого свого, навпаки — утотожнити вповні свої власні життьові прямування з ідеєю батьківщини, а попри те ні в чому не порушувати норм життя свого безпосереднього оточення — доказує існування саме цієї кращої частини нашої молоді, що про неї ми вже говорили. Вона ж виросла вже на цій землі впродовж останніх кільканадцяти років!

Думаємо, очевидно, не про всю молодь, а про ту, що має своє обличчя і свою питому громадську вагу. Бож і в Америці відіграє провідну ролю не та молодь, яка не бачить нічого поза вузькою рямкою телевізора, а та, якій зрозумілий заклик покійного президента Кеннеді: „Не питайте, що Америка може дати вам; питайте, що ви можете дати Америці".

Пора підводити підсумки. Нелегко полемізувати з автором, який залюбки сам собі заперечує, творячи правильні висновки на підставі протилежних передумов.

Але чи не послужила б краще справі української молоді, яка сьогодні така боляче актуальна - ясніша і більше скристалізована думка? Думка, що походила б із суцільної системи поглядів автора. Яка вносила б у пригноблюючий хаос понять про виховання українців поза Україною більше ладу та цілеспрямованости. Бож молодь не жде: ніхто не відбирає їй права самостійно думати, але не вплинемо на неї ми, то вплине хтось інший. А проґавимо цей час, коли вона саме формується, то завтра може вже бути запізно її виховувати!

Софія Парфанович

У ГОРІХОВОМУ САДУ

(Перед з'їздом бувших учениць гімназії Сестер Василиянок у Львові)

(1)

До вступного іспиту батько підготовляв усіх дітей сам. Цілий рік виковували граматику, робили рахунки, писали. А вже найгірше було з німецькими прийменниками. Довго вечорами гомоніли в хаті дитячі голоси in, aus, zu... Вони могли остогидити оту цілу гімназію, якби не гекзаметри, що їх рівно відмірював старший брат у сусідній кімнаті. Вони звучали як музика і розказували про війни та старовинні події, воскрешали Ахілла Богорівного й Аґамемнона, малювали Гелену в прекрасних кольорах. І хотілося слухати ще й ще про них, мандрувати з Одисеєм, плакати разом з Пріямом і колись може... бути пірваною Парисом. Але покищо треба було замінювати десяткові дроби і писати задачі. Батько бо не знав жартів, а іспит уже за декілька днів.

Потім прийшов страшний день.

Вузькі коридори, схвильовані батьки, застрашені діти, сестри в чорних габітах і професори. О, грізні професори, що від них залежали наша доля і успіх батькових зусиль. Не диво, що я, побачивши пана з черевцем у чорному довгому одягу зловила його за руку й поцілувала. Бідний професор Адріянович почервонів, вирвав руку й сховав за себе. Потім батько розказав удома про мій вчинок, і з мене сміялися і після того ще довго цим дошкуляли.

Почався шкільний рік. Перший шкільний рік у гімназії Сестер Василіянок у Львові, при вул. Длуґоша 4. Пам'ятаєте оте мале приміщення в прибудівці монастиря? Ах, та гора, та стрімка гора! Здавалося, що стояла школа на недосяжних висотах. Але було біля неї щось чудесне: подвір'я і сад. Подвір'я невелике, зате сад! Тягнувся він аж до Зибликевича і був повний заборонених чудес.

Оце починається день, цілих п'ять годин на шкільній лавці. Ох, як довго тягнулися ті години, як важко було діждатися дзвінка — найчудеснішої події в школі. Пам'ятаєте його? То сестра калатала ручним здвіночком, вийшовши з канцелярії на коридор. Мабуть, не було кращої музики, здається, ніяка симфонія не звучала солодше.

Бігцем на подвір'я! Шнурок в руки і — давай стрибати! М'яч, о м'яч! І „кляси". Не ті нудні кляси, що в будинку, але ті, нарисовані камінцем на землі, поділені на паристі квадрати з непаристою „матурою". Кидаєте камінець з кляси в клясу, стрибаєте на одній нозі і пересуваєте нею камінець. Та що вам описувати цю незабутню забаву. Вона була напевно більша, як радість від переходу з одної, дійсної, в другу клясу.

Боже мій, стільки там тих кляс ще, скільки іспитів, свідоцтв, задач! Мабуть таки чари кинула на нас гімназія в горіховому саду, бо не тільки чверть життя прийшлося сидіти на її, а далі на університетських лавках, а опісля ще на чверть сторіччя вернутися до них на Новій Землі. Страшні передіспитові сни, що викликали дрижаки, стали дійсністю, там чи тут, на старі роки.

А все те, в гімназії у горіховому саду. І з гекзаметрів, чудесних Гомерових казок, Овідієвих чарівних „Метаморфоз", що їх сам директор о. Кархут вчив в привілейованих клясах і професор Наливайко в інших. Ми бо завжди були горді, коли нас вчив сам директор, а ще такий філолог, як отець Кархут. Ми дивилися на нього з побожною пошаною, і був він для нас творцем чудес.

Старий Наливайко, іноді називаний Гриць або „ке", бо такої приставки часто вживав, ґикаючись трохи, не мав такого авторитету. Або ця граматика! Пам'ятаєте грецьку граматику? Свинство, правда? Оті деклінації, коньюґації, коровації, як жартома казав мій брат, ті страшні синтакси! Але без них можна було досконало розуміти Іліяду й Одисею, екс абрупто перекладати Демостенову промову чи Платонів Симпозіон, як це згодом робила я. Бо я була досконалою ученицею, мови йшли мені дуже легко, але ані граматики, ані математики я ніколи не потрапила навчитися. І так уже залишилося.

Може виною вчителі? Оце бо лекція математики. Пані Бережницьку пам'ятаєте? Всі ми любили її на забій, на смерть. Була така добра, така лагідна, така поблажлива! Мене питала раз на півроку. Вислід: до кінця гімназійних студій я не вивчила... таблички множення. І тому, що тепер в Америці треба в моєму фаху заміняти ґрейни на грами, інчі на сантиметри й обчисляти відсотки при записуванні ліків, я маю з собою завжди... шахрайку, як це називають в школі. Тільки, що я не ховаю її під лавкою або в секретному кутику одягу, а тримаю зовсім леґально на бюрку чи в своїй лікарській торбі. Та ось скінчилася година. Навіть милої пані Бережницької! І знову на подвір'я!

Марійка Чорна, що мала хвартушок з гуцульської вовняної тканини, такий червоний, була збиточна, але Сосенко — було їх дві, і не пам'ятаю, котра з них була докучлива. Ноця Боярська була лагідна і завчасу розмріяно очікувала свого Париса. Леська Гнатюк пишалася своїми косами і завжди шепталася з своєю родичкою Цьопою Волянською. І інші. І поділ касти. Одна одну питали товаришки: „Що робить твій тато?"

Якщо не був зі Львова і не був високим службовцем або ксьондзом, з такою не приязнилися. Але я гралася в клясі з Марійкою Чорною, хоч і належала до „аристократії". Її батько був сільським учителем, і вона щипала мене під лавкою, коли їй треба було підповідати. Бувало, гралася в клясі з Даркою Лежогубською, що була старша від мене на рік, носила окуляри і мала тонкі ніжки.

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 18-го ДО 22-го ТРАВНЯ 1964 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(2)

Звіт головного секретаря Ярослава Падоха

(Продовження)

Підсумки минулого десятиріччя 1954-1963

Внизу поданий ряд табель, які не відносяться прямо до минулорічного звітування, але допомагають краще оцінити осяги минулого року та порівняти їх з досягненнями попередніх років. Ці таблиці дозволяють побачити зв'язок поміж довшими чи коротшими колонами чисел і зрозуміти тенденції, які позначуються в житті та розвитку УНСоюзу.

Знову підтверджується багатший на один рік досвід, що якимсь дивним збігом обставин ріст Союзу збільшується в непаристі роки. Минулий рік був непаристий і знову був кращий від попереднього, паристого року. Коли кількість здобутих членів в останньому році збільшилася тільки на 353 члени, то великою мірою завдяки акцидентовій грамоті пересічна сума забезпечення тих членів більше ніж подвоїлася. Коли попереднього року пересічна сума забезпечення нововиданих грамот досягла $980, в минулому році вона дійшла до імпонуючого числа $2,000. Вже хоч би для цього варто було б впровадити акцидентову грвмоту.

Дуже болючою є 10-річна табеля головних причин втрат УНСоюзу. Було б дуже непокоючим явищем підвищене число суспенз, коли б цю підвишку не спричинив один Відділ, якого основник і організатор вдався до методи, до цього часу невідомих в УНСоюзі та заборонених асекураційним правом. Цей Відділ з великим трудом вдалося врятувати при здесяткованому членстві. Поза тим кількість суспенз виказує дальшу тенденцію знижки.

За те постійне підвищення показує число передчасно згрошевлених грамот. Дай Боже, щоб цю тенденцію ми могли на постійно перервати, як це зробив останній рік, який дещо обнизив цей убуток в членстві.

Постійно збільшується убуток членів з приводу виплачених грамот та посмертних виплат.

Як зауважено в іншому місці, ця десятирічна статистика показує постійний ріст УНСоюзу приблизно на 1,000 членів річно та постійний ріст пересічної суми забезпечення, яка ще в попередньому році становила 778, а в 1963 році дійшла до 851.

НОВІ ЧЛЕНИ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число нових членів	Їх сума забезпечення	Пересічна сума заб. члена
1954	3,426	$2,491,299	$727
1955	3,490	2,783,500	797
1956	3,343	2,614,500	782
1957	4,430	3,547,000	800
1958	3,727	3,306,000	887
1959	4,998	4,505,500	901
1960	3,567	3,522,000	987
1961	4,830	4,700,000	975
1962	4,093	4,014,000	980
1963	4,446	8,894,000	2,000

РІСТ УНСОЮЗУ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число нових членів	Приріст, або убуток
1954	3,426	252
1955	3,490	530
1956	3,343	179
1957	4,430	1,256
1958	3,727	299
1959	4,998	1,423
1960	3,567	317
1961	4,830	1,213
1962	4,093	222
1963	4,446	330
Разом	40,350	5,387

Стан з 1. січня 1954 року 70,221
Стан з 31. грудня 1963 року 75,608

Прибуток в активних членах за десять років 5,387

ВТРАТИ ЧЛЕНІВ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ
внаслідок суспенз, виплачених грамот, грошових зворотів та смерти

Рік	Сусп.	Виплачені Е грамоти	Виплачені Р грамоти	Грошові звороти	Посмерт. виплати
1954	1,177	272	260	699	499
1955	971	374	263	662	479
1956	691	777	400	626	550
1957	805	444	418	680	601
1958	930	345	550	803	581
1959	857	464	771	729	624
1960	709	592	777	894	684
1961	661	605	762	803	673
1962	782	625	857	806	854
1963	876	757	838	769	693
Разом	8,459	5,255	5,896	7,471	6,038

ЗАГАЛ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
Стан за останніх десять років

Кінець року	Число членів	Їх сума забезп.	Пересічна сума забезп. члена
1954	70,473	$48,600,387	$689
1955	71,003	49,580,309	698
1956	71,182	50,356,954	707
1957	72,438	51,830,257	715
1958	72,737	52,793,753	725
1959	74,160	54,749,205	738
1960	73,843	55,446,896	751
1961	75,056	57,563,463	767
1962	75,278	58,577,520	778
1963	75,608	64,337,739	851

ЧИСЛА І СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВСІХ ЧЛЕНІВ, АКТИВНИХ І НА ВИПЛАЧЕНОМУ ТА ПРОДОВЖЕНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Їх сума забезп.	Пересічна сума забезп. члена
1954	72,814	$49,967,597	686
1955	73,701	51,253,074	695
1956	74,246	52,314,109	704
1957	75,986	54,143,155	712
1958	76, 864	55,514,617	722
1959	79,199	58,121,981	733
1960	79,600	59,325,491	745
1961	81,441	61,894,377	759
1962	82,424	63,474,776	770
1963	83,493	69,741,299	835

УНСоюз у Канаді

Внизу подаємо декілька таблиць, як загальний погляд на сучасний стан союзової організації в Канаді та розвиткові тенденції в останньому десятиріччю. Минулого року ми тішилися, що до шістьох канадійських провінцій, в яких існує УНСоюз, приєдналася сьома, в Новій Скотії. На жаль, недавно ми були змушені суспендувати цей Відділ і так ми зробили на цьому терені крок назад.

Ми пішли вділ у Канаді в останніх двох роках. Коли звичайно раніше УНСоюз в Канаді збільшувався щороку на пару сотень членів, у 1962 році УНСоюз втратив 11 членів, в 1963 здобув надвишку тільки скромних 95 членів. Ця надвишка є тільки приблизно в межах загальної надвишки УНСоюзу, але вона є тим менша, що канадійська союзова організація є молодша від американської і тому має менше природних втрат. Крім того, в Канаді є більші можливості розвитку, бо тільки дуже невелика частина українських канадійців є забезпечена в УНСоюзі та в інших українських братських організаціях. Минулі два роки не здійснили наших великих надій на Канаду.

У минулому році канадійський членський біланс закінчився сумою 7,495 членів та загальною сумою забезпечення кругло $8,000,000. Канада дальше перевищує ЗДА щодо пересічної суми забезпечення членів, яка вже здовна переходить суму $1,000.

Було б несправедливим не згадати, що минулого року канадійські Віділи здобули багато більше членів, як у році 1962. На жаль, 191 більше нових членів в минулому році не принесли дуже великої користи, бо приріст Канади в активних членах виніс 61, а всіх членах 95. Неціла сотка приросту впродовж цілого року це замало, щоб мріяти про розбудову УНСоюзу в Канаді бодай на міру американську.

Як від років, так і минулого року, про поважне поширення членів УНСоюзу можна говорити тільки в двох провінціях, точніше—в двох округах, торонтській і монтреальській. Щойно в останніх місяцях минулого року, завдяки поїздці директора Канадійської Канцелярії, Богдана Зорича, та здобуттю канадійського організатора в особі відомого громадського діяча в Вінніпеґу мґр. Івана Геврика—рушилася Манітоба, значно підвищивши кількість своїх членів. Це вперше в історої УНСоюзу Канади Манітоба здобула більше членів, як Квебек, і це повинно бути заохотою для однієї провінції та серйозною пересторогою для других провінцій.

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ ПРИЄДНАНИХ НА ТЕРЕНІ КАНАДИ ПО РОКАМ

Рік	Число членів	Їх сума забезпечення
1954	355	$330,000
1955	429	484,500
1956	317	330,000
1957	535	581,500
1958	599	638,000
1959	642	748,000
1960	455	626,500
1961	817	1,051,500
1962	474	651,500
1963	665	1,583,500

СТАН УСІХ ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ В КАНАДІ ПО РОКАМ

Рік	Число членів	Їх сума забезпечення
1953	5,631	$3,469,152
1954	5,820	3,665,715
1955	5,927	3,951,046
1956	5,884	4,116,479
1957	6,055	4,567,594
1958	6,509	4,994,518
1959	6,592	5,347,550
1960	6,960	5,886,113
1961	7,411	6,620,897
1962	7,400	6,807,866
1963	7,495	7,838,691

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ В КАНАДІ
(Стан з 31-го грудня 1963 року)

	Число членів	Їх сума забезпечення
Дорослі члени	4,262	$4,388,750
Акцидентове забезп.	210	1,050,000
Департ. Молоді	2,646	2,119,050
Дорослі на випл. заб. і безплатному прод.	220	173,545
Молодь на випл. заб. і безплатному прод.	157	107,346
Разом	7,495	$7,838,691

ПОРІВНЯННЯ ЧЛЕНСТВА І СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАНАДИ І ЗДА
(Стан з 31-го грудня 1963 року)

	Загальне число членів	Їх сума забезпечення
Канада	7,495	$7,838,691
ЗДА	75,998	61,902,608
Разом	83,493	$69,741,299

ЧЛЕНСТВО УНСОЮЗУ В КАНАДІ
(Стан з 31-го грудня 1963 року)

Провінція	Число членів	Їх сума забезпечення
1. Алберта	257	$316,750
2. Брит. Колюмбія	154	183,000
3. Манітоба	433	569,621
4. Нова Скотія	9	10,000
5. Онтаріо	5,197	5,311,888
6. Квібек	1,333	1,332,928
7. Саскачеван	112	114,504
Разом	7,495	$7,838,691

НОВІ ЧЛЕНИ 1963 РОКУ В КАНАДІ ПО ПРОВІНЦІЯМ

Провінція	Число членів	Їх сума забезпечення
1. Алберта	13	$31,500
2. Брит. Колюмбія	9	37,000
3. Манітоба	100	256,500
4. Нова Скотія	—	—
5. Онтаріо	447	1,008,500
6. Квібек	94	247,000
7. Саскачеван	2	3,000
Разом	665	$1,583,500

КАМПАНІЯ У 1963 РОЦІ

	Нові члени				
Місяць	Давні кляси	а. Д. Д.	Разом	Приріст	Втрата
Січень	35	—	35	—	5
Лютий	25	—	25	—	72
Березень	32	—	32	—	25
Квітень	37	—	37	—	12
Травень	22	—	22	—	43
Червень	22	—	22	—	17
Липень	38	—	38	—	—
Серпень	13	—	13	—	49
Вересень	34	41	75	37	—
Жовтень	46	78	124	102	—
Листопад	50	47	97	48	—
Грудень	103	46	149	97	—
	457	212	669	284	223

Організатори УНСоюзу

По давній традиції головний тягар розбудови УНСоюзу лежав і минулого року на плечах відділових секретарів. Заповідана нами тенденція збільшення впливу в союзовій праці, а зокрема в збільшеніні його членства, професійних чи півпрофесійних організаторів, у минулому році не здійснилася. Коли в 1961 році на 4,830 зорганізованих нових членів на організаторів припало 1,090, тобто 22.5 відсотка, то в 1962 році на 4,093 зорганізованих членів на організаторів припало тільки 580, тобто 14,6 відсотка. В минулому році на 4,446 членів організатори здобули 898, тобто рівно 20відсотків.Це краще як в 1962 році, але гірше, як в 1961 і в попередніх роках, в яких уділ організаторів переходив 1/3 всіх членів.

Головна причина цього—нестача організаторів, хоча Головна Канцелярія робила все можливе, щоб заохотити нових здібних людей стати професійними чи півпрофесійними організаторами. В обличчі чимраз більших труднощів здобути активних громадських працівників, а зокрема секретарів, слід усім нам дальше докладати старань, щоб здобути якнайбільше кваліфікованих організаторів, які могли б присвятити організаційній роботі весь свій час і, трактуючи її професійно, набути відповідне знання, яке дозволило б їм успішно конкурувати з професійно досконало вишколеними асекураційними аґентами.

Під цю пору УНСоюз має 13 постійних організаторів, в тому двох обласних. Їх імена та цьогорічні успіхи є подані нище, при огляді праці в 1964 році.

Окрема увага належиться союзовій новині—обласним організаторам.

Минулого року був іменований обласним організатором на стейти Ілиной, Мишиґен і Огайо Володимир Гірняк, а в травні 1964 року обласним організатором на яхідні стейти іменовано Степана Гавриша. Ці два пости були схвалені Головним Урядом на минулорічнім засіданні, а ведатки на них були поміщені і схвалені в бюджеті. Обов'язком обласних організаторів, які одержують постійну пратню, є не тільки подбати про безпосереднє організування нових членів, але також про створення міцної і працездатної союзової організації з відповідними відділовими урядовцями та місцевими організаторами, які під їх наглядом та з їх допомогою могли б самостійно виконувати союзові обов'язки, а зокрема дбати про постійне збільшення союзового членства.

Ще завчасно говорити про вислід цього важливого експерименту. Пов'язуємо з ним надії на дальший великий розвитокУНСоюзу. Обласні організатори, на погляд звітодавця, є та повинні бути запорукою постійного розвитку УНСоюзу. який в силу наших обставин чимраз більше мусить спиратися на постійних, платних і висококваліфікованих спеціялістах забезпеченевого діла, при одночасному зберіганні високого громадського рівня.

Закінчуючи огляд праці союзових організаторів, вважаю потрібним звернутися з закликом до наших округ, щоб вони на місцях подбали про підшукання нових кандидатів на організаторів, а з часом також додаткових організаторів обласних. Слід звернутися також із закликом до тих секретарів, які, задовільно виконуючи свої секретарські обов'азки, незадовільно виконують обов'язки відділових організаторів. Вони повинні зрозуміти, що до обов'язків секретаря належить в рівній мірі збирання вкладок як і забезпечування нових членів, і коли вони цього не можуть виконати, повинні передати свої обов'язки другим, або подбати про здібного відділового організатора. Цілий ряд Відділів у минулих роках утворив в себе окремий пост відділового організатора.

Відділи УНСоюзу

Як відомо, закон та союзовий статут вимагають, щоб усі члени належали до одного з Відділів. Без Відділів була б неможлива суспільна праця, а УНСоюз став би ще однією асекураційною компанією. Тому вдержування працездатних і активних Відділів є одним з важливих завдань Головної Канцелярії УНСоюзу.

Життя виявило, що найкращими є ті Відділи, які мають значнішу кількість членів, бо в них можливе розгорнення суспільної праці, а секретарі таких Відділів, крім цього, одержують більшу винагороду, яку доцінюють і яка спонукує їх до більшої роботи. Тому є постійною тенденцією Головної Канцелярії лучити малі Відділи в більші та ліквідувати невеличні й нежеттєздатні Відділи. Нижчеподана таблиця подає рух Відділів у минулому році. Впродовж того року утворено чотири нові Відділи, три зліквідовано, а три об'єднано з іншими. Таким чином кількість Відділів знизилася на два і з кінцем 1963 всіх Відділів залишилося 483.

РУХ ВІДДІЛІВ:

Впродовж 1963 року були зорганізовані ось такі Відділи:

Відділ ч. 214 — Нюарк, Н. Дж.
Відділ ч. 381 — Гейворд, Виск.
Відділ ч. 402 — Етобікок, Онт. Канада
Відділ ч. 442 — Торонто, Онт. Канада

ВІДДІЛИ РОЗВ'ЯЗАНІ:

Відділ ч. 250 — Кос Коб, Конн.
Відділ ч. 381 — Денбері, Конн.
Відділ ч. 340 — Менчестер, Н. Й.

ВІДДІЛИ ЗЛУЧЕНІ:

Відділи ч. 421 в Томастон, Конн. та ч. 54 в Валінґдорф, Конн. об'єдналися в один Відділ ч. 54 у Валінґдорф, Конн.

Відділи ч. 298в Бронкс, Н. Й. та ч. 210 у Вестчестер, Н. Й. об'єдналися в один Відділ ч. 210 у Вестчестер, Ню Йорк.

Відділи ч. 395 в Клівленді, Огайо та ч. 251 в Клівленді, Огайо об'єдналися в один Відділ ч. 251. Клівленд, Огайо.

З початком січня 1963 року було відділів	485
Упродовж 1963 року зорганізовано	4
Упродовж 1963 року злучено Відділів	3
Разом:	492
Розв'язано Відділів	3
Злучено Відділів	6
З кінцем 1963 року було всіх Відділів	483

Округи УНСоюзу

Головна Канцелярія старалася в минулому році, подібно як і в попередніх роках, об'єднати всі Відділи УНСоюзу по змозі в округи, щоб за їх посередництвом вдержувати з ними постійний контакт. Крім цього, округи дають змогу Відділам спільно плянувати більші акції, як наприклад, ювілейні святкування, відбування окружних курсів тощо.

Головна Канцелярія часто зверталася до округ з обіжниками, у яких намічувала їхні завдання.

Під цю пору існує 29 союзових округ. Деяка кількість Відділів залишилася поза цими округами через далекі віддалення від осередків.

Нужче подано союзові округи та їх голів впродовж 1963 року. На початку цього року шикаґівськоз округи обрано Миколу Олека, дітройтської—д-ра Дениса Квітковського, а торонтської—д-ра Осипа Бойка.

Союзові Округи в 1963 році і їх голови

Аллентавн, Па.	Іван Зазворський
Балтимир, МД.	Емануїл Притула
Бостон, Масс.	Анна Чопик
Боффало, Н. Й.	Ілія Була
Шикаго, Ілл.	Тарс Шпікула — (Микола Олек — 1964)
Клівленд, Огайо	Дмитро Шмаґала
Дітройт, Міш.	Володимир Дідик — (д-р Д. Квітковський — 1964)
Форд ситі, Па.	Микола Фицик
Фреквил, Па.	Микола Гентош
Джерзі Сити, Н. Дж.	Антін Шаран
Ладлов, Масс.	Дмитро Хрупалик
Міннеаполіс, Мін.	Микола Денисюк
Монтреаль, Кв.	Микола Граб
Нюарк, Н. Дж.	Юліян Баранюк
Ню Гейвен, Конн.	Іван Телюк
Ню Йорк, Н. Й.	Іван Флис
Пассейк, Н. Дж.	Володимир Новацький
Перт Амбой, Н. Дж.	Михайло Федишин
Філядельфія, Па.	Степан Гаври[illegible]
Піттсбурґ, Па.	Петро Кочірка
Рочестер, Н. Й.	Василь Гуссар
Скрентон, Па.	Михайло Борик
Ст Луїс, Мо.	Петро Івасишин
Торонто, Онт.	Іван Мельник — (д-р Осип Бойко — 1964)
Трой, Н. Й.	Василь Колодій
Ютика, Н. Й.	Іван Піґуляк
Вілкс Беррі, Па.	Василь Валіґун
Вунсакет, Р. А.	Іван Кокольський
Янґставн, Огайо	Петро Ліщак

3. Інформативно-Пропагандивна та вишкільна праця

Живемо в часі, в якому розвиток господарського життя та навіть його суспільні активности залежать у величезній мірі від інформації та пропаганди. Зокрема ділянка життьового забезпечення ніколи не могла обійтися без інформативно-пропагандивної діяльности. В деяких організаціях менших, як УНСоюз, цією ділянкою та вишколом організаційного апарату занимається окремо кваліфіковані службовики. В УНСоюзі ця ділянка належить головному секретареві. Вона вимагає постійного великого накладу праці і щораз нової інвенції.

Ця діяльність є відома Головному Урядові та загалові членства УНСоюзу, тому обмежуємося в цьому звіті тільки до поверховоного обчислення завдань, які прийшлося виконувати в минуломуроці.

В першу чергу треба тут згадати „Трибуну УНСоюзу", яка стала впродовж останніх 11 років не тільки хронікою багатого життя УНСоюзу, але також невичерпним вчителем і інформатором для союзових діячів, зокрема секретарів і організаторів округ. В минулому 1963 році вийшло сім чотиросторінкових чисел „Трибуни", в тому чотири подвійні числа. Загальне число „Трибуни" дійшло до 99. В цьому 1964 році появилися два числа в січні ювілейне сотне число, а в квітні потрійне число за лютий, березень і квітень. Забрало б за багато часу, щоб перечислити всі акції, які пропагувала „Трибуна" та всі інформативні статті, що мали завдання дати кращий вишкіл, ідейний та технічний, союзовим діячам.

Пильний читач „Трибуни" знає, скільки часу та праці вклав у ці союзові завдання секретарський Відділ та сам справоздавець.

Було постійним обов'язком редакторів „Англомовного Тижневика" містити статті та важливіші вістки з союзового життя, які появилися в „Свободі" і в її додатку „Трибуні УНСоюзу", у цьому тижневику, щоб англомовні читачі були постійно інформовані про всі союзові справи. Крім того, співробітник Секретарського Відділу, Теодор Литвинюк, поміщував там же дбайливо підготовані і досвідчені статті про союзові справи та про ділянку життьового забезпечення.

Секретарський Відділ дбав про щораз нові кличі, поміщувані на сторінках „Свободи", які постійно змінялися, щоб не томити читача. Члени Головного Уряду мають змогу пригадати собі ці кличі і висловити про них свою думку.

Ще раніше Секретарський Відділ підготовив серію довших і коротших доповідей для користування в радіопередачах. На жаль, з цих доповідей користали тільки кілька радіопередач, тому, що союзові діячі не використали їх як слід.

З уваги на велике значення вишколу секретарів, продовжувано відбування централних секретарсько-організаційних курсів на „Союзівці" та окружних у тих округах, в яких знайшлося бодай 20 постійних учасників курсу. Окружні курси відбулися в Торонті від 16-17 березня 1963 року, на „Союзівці", 9-14 червня 1963, в Шикаго 29 і 30 листопада 1963 й у Філяделфії 18-19 квітня 1964., при великій кількості слухачів (30-50) та пильному зацікавленні учасників.

З уваги на відкриття пам'ятника Шевченкові в червні ц. р., цьогорічний курс на „Союзівці" відбудеться восені.

В минулому році УНСоюз почав забезпечувати членів окремою акцидентовою грамотою. Щоб впровадити її в наше громадянство зладжено окрему брошурку.

Цьогорічна праця і її вигляди

В часі цього звітування пройшло вже чотири місяці праці. Це дає змогу і потребу зробити короткий огляд союзової праці впродовж першої третини року та на її тлі поставити „гороскоп" для всього поточного року. У січневому числі „Трибуни УНСоюзу" поміщено заклик Головного Ураду в справі ювілейного року УНСоюзу за підписом усіх членів Головного Уряду УНСоюзу, в якому підмічено потребу провести ювілейний рік УНСоюзу серед скупченої праці, щоб здійснити союзові ідеали, що їх виписали на союзовому прапорі їх батьки піонери 70 років тому. В тому самому числі „Трибуни" зявився заклик Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу в справі ювілейно-організаційної кампанії у ювілейному союзовому році. Підкреслюючи великі завдання, які стоять перед УНСоюзом і складаючи подяку союзовим діячам за теперішні труди і успіхи, Екзекутива звернулася до них з закликом скріпленою організаційною працею відзначити ювілейний рік. Метою ювілейної кампанії поставлено 7,000 нових членів. Ця кількість є на дві з половиною тисячі членів більша, як та, що ми її осягнули в минулому році.

Також Екзекутива звернулася ззакликом до українського громадянства, щоб воно допомогло збільшити престиж української спільноти в Америці і Канаді, збудувавши бодай одну організацію зі 100,000 членів. В окремій статті звітоздавця поміщено пересторогу для союзових діячів, щоб вони не повторили минулорічної помилки і взялися негайно до виконування ювілейної мети. Проголошено розподіл ювілейної квоти на окремі округи, таблиця якого подана в низу.

Квоти нових членів, які повинні придбати Відділи поодиноких Округ впродовж 1964 ювілейного року в 70-річчя УНСоюзу

Н.Ч.	Округа:	Квота:	Н.Ч.	Округа:	Квота:
1.	Шикаго	1,000	17.	Бостон	150
2.	Ню Йорк	750	18.	Боффало	150
3.	Торонто	600	19.	Вінніпеґ	150
4.	Філядельфія	600	20.	Міннеаполіс	150
5.	Клівленд	500	21.	Пассейк	150
6.	Дітройт	500	22.	Фреквил	150
7.	Монтреал	300	23.	Аллентавн	125
8.	Нюарк	250	24.	Скрентон	125
9.	Ню Гейвен	250	25.	Судбурі	100
10.	Рочестер	250	26.	Вілкс Беррі	75
11.	Піттсбурґ	250	27.	Вунсакет	75
12.	Янґставн	250	28.	Елмайра	50
13.	Джерзі Сити	175	29.	Ст. Луїс	50
14.	Перт Амбой	175	30.	Смитмил	50
15.	Ютика	175	31.	Ладлов	50
16.	Балтимор	150		Необ'єднані Відділи	75

Всі знаки показують, що ювілейні заклики не залишилися без відгомону. Перші чотири місяці ц. р. виявилися зовсім успішними, перші три місяці принесли три сотні членів, а четвертий понад чотириста. Разом перша третина року принесла 1,437 нових членів, тобто на 395 членів більше, як у тому часі минулого року. Ці успіхи збільшили загальну кількість членів УНСоюзу впродовж перших трьох мі-

Звіт головного секретаря Ярослава Падоха

(Продовження)

сяців року, (четвертий ще не підрахований) на 229 членів до загальної суми 83,722. Ця кількість була б куди більша, якщо б не прийшлося суспендувати двох новозаснованих Відділів у Новій Скотії і в Гайвард, Висконсин.

Організатори

У цих перших успіхах цього року відіграли свою позитивну ролю постійні організатори, яких досі було 11. Нижчеподана таблиця показує їхній уділ у цьому початковому успіху.

Постійні організатори і їх здобутки в перших чотирьох місяцях 1964

Іван Одежинський	52	Володимир Цимбала	9
Богдан Зорич	41	Іван Гаврилюк (захворів)	8
Микола Ткачук	27	Володимир Запаранюк	7
Єфим Омельченко	25	Іван Мельник	7
Іван Геврик	20	Михайло Ольшанський	10
Роман Чучкевич	19	(почав працювати 4. 1. 1964).	

Серед цих постійних організаторів немає обласних організаторів, яких завдання куди ширші, як тільки особисто організувати нових членів.

Великий вклад праці зовсім не менший, а навпаки дещо більший, ніж у минулому році, в цьогорічний успіх вклали головні урядовці УНСоюзу. Виявляється, що пропозиція, зроблена на минулорічних нарадах Головного Уряду, щоб у організаційних кампаніях брали організаційну участь також члени Головного Уряду, цілковито себе оправдала. Впродовж чотирьох перших місяців цього року в організаційній кампанії взяли участь 18 членів Головного Уряду, які разом здобули 223 членів. У минулому році головні урядовці здобули 606 членів, в тім впродовж 1/3 року в минулому році вони придбали тільки 202 члени. Цей великий успіх треба привітати як завдаток куди більшого впродовж цього року. Можна сподіватися, що цей приклад головних урядовців, серед яких тільки два є постійними організаторами, вплине на загал наших відділових урядовців і заставить їх, а не тільки секретарів, і то всіх, до відданої праці УНС в його ювілейному році 70-річчя. Хіба не схочуть відділові урядовці лишитися позаду головних урядовців.

Здобутки головних урядовців в чотирьох місяцях кампанії 1964 року

Іван Одежинський	52	Мирон Куропась	6
Богдан Зорич	41	Йосип Лисогір	4
інж. Степан Куропась	27	Марія Демидчук	4
		Осипа Олінкевич	3
Андрій Джула	16	Анна Герман	2
Ярослав Падох	15	д-р Володимир Галан	2.
Тарас Шпікула	14	Петро Пуцило	1
Олена Штогрин	13	Анна Чопик	1
Богдан Мельник	11	Василь Гусар	1
Гелен Олек	10	Разом члени	223

Які вигляди УНСоюзу в 1964 році?

Цього питання торкнувся головний контролер п. Петро Пуцило у січневій статті в „Трибуні УНСоюзу". Він передбачує, що 1964 рік в забезпеченевій ділянці Америки і Канади буде рекордовий. Також союзовий рік повинен бути багато кращий, як минулий рік. Передбачується, що американці в цьому році забезпечуються на дальших дев'ятдесять більйонів долярів. Передбачується, що серед новозабезпечених буде великий відсоток молоді, яка по американській традиції, закладаючи свої родини, стрічатиме свою майбутність не тільки на праці своїх рук і оптимізмі, що повинен ціхувати молодь, але також на розвазі, яка накаже їм забезпечити дружин і дітей, чи сподіваних дітей, високими своїми забезпеченевими грамотами навіть, коли б це прийшлося окупити хвилевим відреченням від деяких життьових приємностей.

„УНСоюз буде в 1964 році кращий і дешевший, і тому буде зростати"—пророкує наш шикаґівський секретар Контрольної Комісії, якого пророкування і плянування в Союзі і поза ним, як досі, виявилися реальними. Немає сумніву, що спільною працею і відданням УНСоюзові в його ювілейному році усіх нас, головних і відділових урядовців та загалу членства, можна буде це передбачення здійснити.

Оптимізм щодо вислідів цього ювілейного року спираємо також на предбаченні, що всі союзові діячі бажатимуть здобути в цьому році ювілейну союзову відзнаку, яку Екзекутива признає всім тим, хто здобуде бодай десять нових членів. Хто здобуде 25, одержить срібну, в за 50 золоту відзнаку. На відзнаці буде великими числами помічене 70-річчя Союзу. Цю відзнакуноситимуть союзові діячі на грудях, як видимий знак віддання союзовій організації в майбутніх роках, а зокрема в часі нової конвенції, яка вже не за горами. Немає сумніву, що ювілейна відзнака буде передумовою вибору на відділові уряди, вибору на конвенційних делеґатів, а згодом на провідних членів УНСоюзу. Вже сьогодні кидаємо клич: **не може бути ні одного союзового діяча, хто свою працею і відданістю УНСоюзові не здобув би його ювілейної відзнаки!**

Щоб допомогти в приєднанні нових членів, підготовано декілька нових видань, які швидко появляться, а саме: брошуру карикатур славного Ека, присвячену акцидентовій грамоті, ілюстровану брошуру про забезпечення молоді та невеличку брошурку про забуту грамоту. Крім цього, надруковано ювілейну афішку з відміченням здобутків УНСоюзу впродовж 70 років праці.

Ось і кінець мого шостого з черги рокового справоздання. Закінчую його, по традиції, подякою і проханням:

Подякою для тих, що в минулому не замкнулися у вузьких межах свого власного добра, але потрудилися для добра громадського, зокрема союзового;

Проханням до них і до так дуже потрібних та побажаних сотень і тисячів нових громадських робітників, щоб вони у новому, до того ще й ювілейному союзовому році, стали з нами до спільного змагання за дальше збагачення і скріплення нашої національної громади.

Після закінчення звіту головного секретаря, головний предсідник поінформував учасників нарад про потребу виїзду до Вашингтону делеґації, щоб там поробити заходи для згоди президента Джансона відкрити пам'ятник Шевченкові 27-го червня цього року. В найближчу середу з'їдуться у Вашингтоні в кватирі Демократичної партії українські демократичні діячі з усіх сторін краю, щоб спільно добиватися участи президента Джансона у відкритті пам'ятника. Повинна там також знайтися делеґація УНСоюзу, тим більше, що поміж головними урядовцями УНСоюзу є ряд чільних діячів Демократичної партії. З уваги на це пропонує перервати наради на середу, а зате відбувати кожного дня замість двох, — три сесії, в тім одну нічну. Схвалено пропозицію на внесення п. Івана Іванчука та Івана Кокольського й визначено на членів делеґації пп. Й. Лисогора, Анну Чопик, Тараса Шпікулу і Ярослава Гука. Після цього перервано цю першу сесію річної наради на обід до год. 2. по полудні.

Після обіду о год. 2:15 по полудні, в привності всіх членів Головного Уряду й інших учасників нарад приступив до справоздання головний касир Роман Слободян.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА РОМАНА СЛОБОДЯНА

В травні 1963-го року ми відбули перші поконвенційні наради та відзначали 70-ліття „Свободи", нашого офіціяльного органу та ініціятора нашої організації. В свойому звіті я зазначив, що рівночасно нам треба приготовлятися до 70-літнього ювілею Українського Народного Союзу саме в тім, 1964-ім році, що буде для нашої організації, спільноти і нашого народу справжнім історичним роком. Цього ювілею ми діждалися і наші річні наради є історичними, бо святкуємо 70-річчя УНСоюзу . і будемо святкувати вкоротці, бо за місяць часу, також ювілей найбільшого сина України Тараса Шевченка, відкриттям йому пам'ятника у Вашингтоні, столиці нашої свободолюбної і вільної країни, країни Юрія Вашингтона, що діждався невмирущої слави Батька цієї країни.

Український Народний Союз, зорганізований в день уродин Юрія Вашингтона 70 років тому на американській землі, поширився згодом і на Канаду та разом зі своїм органом невпинно змагають до об'єднання української спільноти в ЗДА і в Канаді і є сьогодні найбільшою українською організацією кількістю членів, що є людським капіталом, і майном, яке у звітовому часі доходить до двадцять дев'ять мільйонів долярів.

Обов'язком головного касира є говорити мовою чисел і тому не буду забирати часу на вступні завваги, бо всі ці справи будуть порушені в часі звітів не тільки головного касира, а також будуть доповнені другими членами Екзекутиви, Контрольної Комісії і звітами стейтової контролі, що працювала в канцелярії повних чотири місяці.

Крім стейтової контролі, яка видала свій звіт з кінцем 31-го грудня 1962 року у формі книжки на 43 сторінки, була ще й спеціяльна контроля, що видала свій звіт з кінцем 31-го грудня 1963 року.

Зладжений річний звіт є поданий в двох мовах. Перший звіт і загальні зіставлення майна і господарки УНСоюзу є в англійській мові і є поданий тільки загальною статистикою та витягом зі звітів, які висилаємо до асекураційних департаментів стейтів ЗДА і провінцій Канади. Звіти, які висилаємо до асекураційних департаментів, є зладжені та виказані у книзі на сорок сторін великого формату. Крім звітів англійською мовою подаю також звіти і вияснення в українській мові.

Annual Statement of Ukrainian National Association, Inc. — 1963

ASSETS

*Bonds		$19,928,303.80
*Stocks		30,000.00
Mortgage loans on real estate		6,976,412.51
Real estate occupied by the Society		64,500.00
Certificate loans and liens		449,379.99
Cash and bank deposits		322,309.02
Cash and invested assets	27,770,905.31	
Amounts recoverable from reinsurers		427.00
Premiums actually collected by subordinate lodges not yet remitted to Home Office		12,966.82
Life insurance premiums and annuity considerations deferred and uncollected		16,508.43
Accident and health premiums due and unpaid effective after September 30th of current year		11.60
Interest and other investment income due and accrued		241,451.38
Total		$28,042,270.55

*Bonds — Amortized or investment value.

*Stocks — Savings & Loan Association Book Value.

LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASIGNED FUNDS

Aggregate reserve for life certificates and contracts	$20,075,960.00
Aggregate reserve for accident and health certificates	755.00
Certificate and contract claims: Life	92,906.82
Provision for refunds apportioned for payment to December 31, 1964	305,000.00
Premiums and annuity considerations received in advance	382,573.71
Commissions to fieldworkers due or accrued	14,343.00
General expenses due or accrued	3,127.43
Taxes, licences and fees due or accrued	1,785.23
Unearned investment income	252.13
Amounts withheld or retained by Society as agent or trustee (taxes held in escrow)	6,272.05
Net adjustment in assets and liabilities due to foreign exchange rates	66,335.10
Printing Plant expenses due and unpaid	10,214.36
Mandatory securities valuation reserve	156,042.80
Unexpired subscriptions to official publication	10,249.16
Amounts held in trust for beneficiaries under age (Orphan's Fund)	104,944.30
Total liabilities	$21,230,761.09
Unassigned funds	6,811,509.46
Total	$28,042,270.55

GENERAL EXPENSES

	Insurance: Life	Insurance: Accident & Health	Investment	Fraternal	Total
Rent	$ 12,000.00				$ 12,000.00
Salaries and wages	99,401.27	$ 325.00	$ 27,680.09	$ 11,808.60	139,214.96
Insured benefit plans for employees	1,126.07				1,126.07
Legal fees and expenses	143.00				143.00
Medical examination fees	3,125.56				3,125.56
Expense of investigation and settlement of certificate claims	181.05				181.05
Traveling expenses	9,228.30		2,657.86	8,638.05	20,524.21
Advertising	1,764.95	126.05		630.34	2,521.34
Postage, express, telegraph and telephone	5,688.96		1,662.16	2,424.77	9,775.89
Printing and stationery	17,452.72	918.50		11,208.32	29,579.54
Cost or depreciation of furniture and equipment	2,371.13			2,030.11	4,401.24
Rental of equipment	6,762.71				6,762.71
Lodge supplies less $ none from sales				654.24	654.24
Books and periodicals				887.71	887.71
Bureau and association dues				714.99	714.99
Insurance, except on real estate	1,602.69				1,602.69
Collection and bank service charges	635.98		4,276.33		4,912.31
Sundry general expenses	2,214.13				2,214.13
Actuarial, auditing and statistical service fees	4,750.00	1,000.00			5,750.00
Donations to institutions				10,757.14	10,757.14
Field expense allowance	9,737.62				9,737.62
Field conferences other than local meetings	1,095.57			365.19	1,460.76
Offical publication				118,700.00	118,700.00
Expense of Supreme Lodge Meetings				8,508.10	8,508.10
Expenses of Canadian Office	1,800.00				1,800.00
Athletics				686.38	686.38
Real estate expenses			253,873.69		253,873.69
General Expenses Paid	$181,081.71	$2,369.55	$290,150.13	$178,013.94	$651,615.33
General expenses unpaid December 31, current year	1,794.22		1,285.79	97.42	3,127.43
General expenses unpaid December 31, previous year	1,201.32		1,164.54	97.74	2,463.60
General expenses incurred during year	$181,674.61	$2,369.55	$290,221.38	$178,013.62	$652,279.16

TAXES, LICENSES AND FEES

	Insurance: Life	Investment	Fraternal	Total
Real estate taxes		$19,003.90		$19,003.90
State insurance department licenses and fees	$ 7,707.31			7,707.31
Provincial Insurance Department fees	2,875.92			2,875.92
Other state taxes, incl. $851.18 Social Security	680.95	127.68	$ 42.55	851.18
Federal taxes, incl. $4,524.68 Social Security	3,619.75	678.70	226.23	4,524.68
Taxes, Licenses and Fees Paid	$14,883.93	$19,810.28	$268.78	$34,962.99
Taxes, licenses and fees unpaid December 31, current year	1,428.18	267.78	89.27	1,785.23
Taxes, licenses and fees unpaid December 31, previous year	1,620.16	303.78	101.26	2,025.20
Taxes, licenses and fees incurred during year	$14,691.95	$19,774.28	$256.79	34,723.02

ASSETS

		Ledger Assets	Non-Ledger Assets	Assets Not Admitted	Net Admitted Assets
Bonds		$19,940,516.91		$ 12,213.11	$19,928,303.80
Stocks		30,000.00			30,000.00
Mortgage loans on real estate: first liens		6,976,412.51			6,976,412.51
Real estate: properties occupied by the society		544,238.29		479,738.29	64,500.00
Certificate loans and liens		449,379.99			449,379.99
Deposits in banks and trust companies		322,309.02			322,309.02
Amounts recoverable from reinsurers			$ 427.00		427.00
Bills receivable			22,188.53	22,188.53	
Printing plant and equipment		26,784.68		26,784.68	
New business (excluding $1,424.97 loading)	$732.30				
Renewal (excluding $4,192.31 loading)	$15,776.07		16,508.43		16,508.43
Accident premiums due and unpaid			11.60		11.60
Interest and real estate income due and accrued			241,451.38		241,451.38
Totals		$28,289,641.40	$293,553.76	$540,924.61	$28,042,270.55

ANALYSIS OF NON-ADMITTED ASSETS AND RELATED ITEMS
(Excluding Investment Adjustment Not Listed)

	End of Previous Year	End of Current Year	Change for Year — Increase
Bills receivable	$ 21,100.12	$ 22,188.53	— $ 1,088.41
Printing Plant and Equipment	28,814.79	26,784.68	+ 2,030.11
Old age home and camp property	$454,783.09	$479,738.29	— 24,955.20
Total Change			— 24,013.50

RECONCILIATION OF LEDGER ASSETS

Increases in Ledger Assets

Premiums on life certificates	2,392,507.81
Accident and health cash premiums, including $236.25 certificate, membership and other fees	6,320.59
Interest, dividends and real estate income	1,327,880.65
Real estate taxes held in escrow	5,119.80
Amounts left with Society at interest	4,048.62
Mortgage inspection fees received	14,847.55
Donations received	2,840.25
National Fund	91.50
Income from printing plant	738.98
From sale or maturity of ledger assets	14,106.52
Total Increases in Ledger Assets	$3,768,502.27

Decreases in Ledger Assets

Certificate claims (Life)	$935,931.50	
Surrender values	149,351.76	
Refunds to members	219,266.34	
Total paid Members and Beneficiaries		$ 1,304,549.60
Amounts disbursed from Orphan's Fund		6,680.98
Commissions (Life insurance)	203,357.30	
Accident and health	755.73	
Certificate, membership and other fees retained by field workers		204,113.03
General expenses and fraternal payments		651,615.33
Taxes, licenses and fees		34,962.99
Voluntary payments to indigent members		42,842.00
From sale or naturity of ledger assets		5,349.29
By adjustment in book value of ledger asset		15,732.23
Total Decreases in Ledger Assets		$ 2,265,845.45

RECONCILIATION BETWEEN YEARS

Amount of ledger assets December 31st of previous year	$26,786,984.58
Increase in ledger assets during the year	1,502,656.82
Total—Ledger Assets December 31st of Current Year	$28,289,641,40

REFUNDS TO MEMBERS

Applied to pay renewal premiums	$ 1,848.60
Total	1,848.60
Paid in cash	217,417.74
Total	$219,266.34
Provision for refunds payable in following calendar year	305,000.00
Total	305,000.00
Line 13 of previous year	221,500.00
Total Refunds to Members	$302,766.[illegible]

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
Valuation Exhibit as of December 31, 1963

TOTAL ADMITTED ASSETS	$28,042,270.55
Reserve for Life Certificates	20,075,960.00
Reserve for Accident Certificates	755.00
Claims and accrued liabilities	1,154,046.09
TOTAL LIABILITIES	$21,230,761.09
Margin of safety to certificate-holders	6,811,509.46
TOTAL	$28,042,270.55
The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1963 was	132.08%
The ratio of actual deaths to the expected deaths according to the mortality tables for the year 1963 for the Mortuary Fund was	57.7%
The rate of interest earned on all funds during the year 1963 was	3.79%

Signed by: DAVID SILVERMAN,
WOLFE, CORCORAN and LINDER — Actuaries;
JOSEPH LESAWYER, Supreme President;
ROMAN SLOBODIAN, Supreme Treasurer.

SCHEDULE SHOWING INCOME AND DISBURSEMENTS FOR THE YEAR 1963 AS PER LEDGER

BALANCE FROM PREVIOUS YEAR — 1962 $26,786,984.58

INCOME

Dues from members	$ 2,897,558.40
Interest received from banks	413.09
Interest received from bonds	684,187.03
Interest received from certificate loans	16,702.25
Interest received from mortgages	351,322.80
Dividends from stocks	1,260.35
Accrual of discount on bonds	2,379.74
Profit on sale of bonds	7,421.63
Profit on Canadian exchange	6,684.89
Rent received from real estate	279,423.28
Reinsurance recovered	7,941.98
Grants returned to National Fund	91.50
Taxes held in escrow	5,119.80
Donations to Stipend Fund	4.50
Donations to Emergency Fund	2,835.75
Amounts received from death benefits	4,048.62
Income from printing plant	273,015.30
Mortgage inspection fees received	14,847.55
Total income	$ 4,055,228.97
Balance	$30,842,213.55

DISBURSEMENTS

Cash surrenders	$ 149,351.76
Death benefits	516,417.09
Accidental death benefits	500.00
Payor death benefits	1,223.18
Amortization of premium on bonds	7,777.90
Depreciation of real estate	15,732.23
Dividends to members	217,996.34
Endowments matured	425,733.21
Operating expenses on real estate	272,877.59
Loss on bonds sold	5,349.29
Payments to indigent members	42,842.00
Donations to charities, etc.	10,757.14
Ukrainian publications	11,208.32
Trust funds disbursed (including interest)	6,680.98
Legal expense in litigating claims	181.05
Actuarial and statistical expense	5,750.00
Advertising and publication	2,521.34
Auditing committee expense	3,912.68
Bank service charges	4,912.31
Books and printed matter	887.71
Depreciation of printing plant and equipment	2,030.11
Dues to fraternal congresses	714.99
Field conferences other than local meetings	1,460.76
Furniture and equipment	2,371.13
Expenses of Annual Session	8,508.10
General office maintenance	2,214.13
I. B. M. rental and services	6,762.71
Insurance — group	1,126.07
Insurance — robbery and holdup	1,414.84
Insurance — Workmen's compensation	187.85
Insurance department fees	10,583.23
Legal expenses — general	143.00
Lodge supplies purchased	654.24
Medical fees	3,125.56
Official publications	118,700.00
Operating expenses of Canadian office	1,800.00
Operating expenses of printing plant	272,276.82
Postage	7,037.63
Printing and stationary	18,371.22
Rent paid for Home Office	12,000.00
Rewards to organizers	30,903.00
Rewards to presidents and treasurers	2,876.00
Rewards to secretaries	170,334.03
Salaries of executive officers	39,000.00
Salaries of office employees	100,214.96
Taxes, Federal — Unemployment insurance	634.64
Taxes, Federal — Social Security and withholding	3,890.04
Taxes, State—Unemployment, disability, withholding	851.18
Telephone and telegraph	2,738.26
Traveling expenses — general	16,611.63
Traveling expenses of special organizers	9,737.62
Athletics	686.38
Total Disbursements	$2,552,572.15
Balance, December 31, 1963	$28,289,641.40

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА РОМАНА СЛОБОДЯНА

(Продовження)

ПОРІВНАННЯ ПРИХОДІВ З ЧЛЕНСЬКИХ ВПЛАТ І ІНВЕСТИЦІЙ ЗА 1963 І 1962 Р.Р.

	1963	1962	Збільшено	Зменшено
З місячних вкладок від членів	$2,397,558.40	$2,347,681.61	$49,876.79	$
Відсотки з банків	413.09	328.62	84.47	
Відсотки від бондів	684,137.03	653,768.47	30,368.56	
Відсотки від членських позичок	16,702.25	15,675.74	1,026.51	
Відсотки від морґеджів	351,322.80	292,039.96	59,282.84	
Дивіденда від стаків	1,280.35	720.82	559.53	
Підвищено вартість інвестицій в бондах	2,379.74	3,064.50		684.76
Заробок на бондах	7,421.63	10,168.86		2,747.23
Надвишка при виміні канадійської валюти	6,684.89		6,684.89	
Чинш від реальностей в Джерзі Сиṫі, Н. Дж.	24,015.82	24,000.00	15.82	
Приходи від реальностей в Керґонксоні, Н.Й.	255,407.47	248,219.95	7,187.52	
Зворот посмертних запомог з додат. обез.	7,941.98	2,762.00	5,179.98	
Зворот позичок до народного фонду	91.50	22.50	69.00	
Вплачення на заплату податків	5,119.80		5,119.80	
Пожертви на стипендійний фонд	4.50	666.50		662.00
Пожертви на фонд наглої потреби	2,835.75	3,431.62		595.87
Сирітський фонд	4,048.62	7,630.20		3,581.58
Приходи друкарні і книгарні	273,015.80	266,386.12	6,629.68	
Вплачення на покриття коштів при морґеджах	14,847.55	23,767.22		8,919.67
З продажі англомовної енциклопедії		7,558.18		7,558.18
Разом	$4,055,228.97	$3,907,892.87	$172,085.39	$24,749.29

ПОВТОРЕННЯ

Прихід в 1963 році	$4,055,228.97	Збільшено	$172,085.39
Прихід в 1962 році	3,907,892.87	Зменшено	24,749.29
Надвишка	$ 147,336.10	Надвишка	$147,336.10

ПОРІВНАННЯ ПРИХОДІВ З ЧЛЕНСЬКИХ ВПЛАТ ЗА ФОНДАМИ 1963 І 1962 Р.Р.

	1963	1962	Збільшено	Зменшено
Посмертні і резервові фонди	$1,849,812.72	$1,775,342.03	$74,470.69	$
Адміністраційний фонд	466,599.58	490,631.88		24,032.30
Конвенційний фонд	27,048.70	27,235.90		187.20
Запомоговий фонд	43,277.92	43,577.44		299.52
Народний фонд	10,819.48	10,894.36		74.88
Разом	$2,397,558.40	$2,347,681.61	$74,470.69	$24,593.90

ПОВТОРЕННЯ

З місячних вкладок від членів 1963 р.	$2,397,558.40	Більше	$74,470.69
З місячних вкладок від членів 1962 р.	2,347,681.61	Менше	24,593.90
Надвишка за 1963 р.	$ 49,876.79	Надвишка	$49,876.79

Найбільшою позицією в приходах є місячні вкладки від членів, а саме $2,397,558.40. На цю суму склалися такі позиції у різних фондах: посмертні і резервові фонди $1,849,-812.72: адміністраційний фонд $466,599.58; конвенційний фонд $27,048.70; допомоговий фонд $43,277.92 і народний фонд $10,819.48.

У порівнянні з попереднім (1962) роком, до посмертних фондів вплачено в 1963-му році більше $74,470.69. До адміністраційного фонду в 1963 році вплачено менше $24,032.30; до конвенційного фонду вплачено менше $187.20; до допомогового фонду вплачено $299.52 менше і до народного фонду в 1963 році вплачено $74.88 менше. В 1963 році зібрано до посмертних фондів $74,470.69 більше, а до чотирьох інших фондів, а саме — до адміністраційного фонду, конвенційного, допомогового і до народного фонду разом $24,593.90 менше. Отже, дійсна надвишка, зібрана місячними вкладками, виносить $49,876.79 більше в 1963 році, в порівнянні з 1962 роком.

Подаючи цей звіт, при вплатах від членів хочу знову звернути увагу, що кількість членів, які платять вплати на інші фонди, постійно зменшується, тоді як видатки адміністраційного фонду постійно збільшуються. На минулій 25-ій конвенції було багато заввaг, що касир має зладити бюджет і в рамках цього бюджету виплачувати усі видатки, зв'язані з працею в канцелярії і поза канцелярією. Для вияснення я зладив окрему табелю виплат адміністраційного фонду, подаючи виплати в 1963 і 1962 роках. Щоб можна зрівноважити бюджет в адміністраційнім фонді, треба робити старання для здобуття нових членів. Це стосується також до фондів допомогового, народного і конвенційного.

Друга позиція у фінансовому звіті — це відсотки з банку на суму $413.09: відсотки від бондів, сума яких у звітовому часі виносила $684,137.03. В порівнянні з 1962-им роком відсотки від бондів збільшилися на суму $30,368.56. Дальше, одержано відсотки від членських позичок $16,702.25, які в порівнянні з попереднім роком збільшилися на суму $1,026.51. Відсотки від морґеджів у звітовому часі були на суму $351,-322.80, в порівнянні з попереднім роком збільшено на суму $59,282.84. Дивіденда від „стаків" $1,280.35; підвищено вартість інвестицій в бондах, надвишка при виміні канадійської валюти $6,684.89 і заробок на бондах $7,421.63. Разом одерднів, бачимо, що організація збільшувала своє майно щоденжано інвестицій $1,070,341.78. Поділивши цю суму на 360 но сумою $2,973.17. Відсотки від інвестицій, заробок на сплачених або проданих бондах і надвишка при виміні канадійської валюти — збільшені на суму $94,574.81 в порівнянні з попереднім 1962 роком.

Далі подано до звіту чинш від реальностей в Джерзі Сиṫі, Н. Дж. — $24,015.82 і приходи від реальностей в Керґонксоні, Н. Й. $255.407.47. В порівнянні з попереднім (1962) роком, приходи на реальностях в Керґонксоні Н. Й. „Союзівці" були більші на суму $7,187.52. (Приходи і розходи на реальностях в Джерзі Сиṫі, Н. Дж. і на реальностях в Керґонксоні, Н. Й. подаю окремим звітом). Далі, подано зворот посмертних виплат з додаткового забезпечення $7,941.98, зворот позичок до народного фонду $91.50. Вплачення за заплату податків на заморґеджованих реальностях $5,119.80: пожертви на стипендійний фонд $4.50: пожертви на фонд наглої потреби $2,835.75. В порівнянні з 1962 роком, цього року члени вплатили $595.87 менше. Далі, переноси з посмертних фондів до сирітського фонду $4,048,62. Приходи друкарні і книгарні $273,015.80. В попереднім 1962 році приходи друкарні і книгарні були на суму $266,386.12. Цього року приходи друкарні були менші на суму $8,919.67. Разом прихід за 1963 рік — $4,055,228.97.

Повторення

Майно з кінцем 31-го грудня 1962 року було	$26,786,984.58
Прихід за час від 1-го січня до 31-го грудня 1963 року —	4,055,228.97
Разом до перенесення	30,842,213.55

Приходи від інвестицій, а саме: сплати морґеджів, сплати і продаж бондів, сплати членських позичок, збільшення інвестицій в реальностях і перенос на обниження вартости машин з друкарні — подані окремим звітом при інвестиціях.

ВИПЛАТИ З ПОСМЕРТНИХ І РЕЗЕРВОВИХ ФОНДІВ ЗА 1963 І 1962 Р.Р.

	1963	1962	Збільшено	Зменшено
Виплати посмертних запомог	$ 516,417.09	$ 489,733.46	$ 26,683.63	
Виплати ендавмент	425,733.21	354,241.04	71,492.17	
Грошові звороти	149,351.76	161,885.40		$12,533.64
Виплата дивіденди	217,996.34	214,420.06	3.576.28	
Перенос 5% з вкладок вплачених до фонду	89,095.45	81,806.96	7,288.55	
Перенос за суспендованих членів	21,730.00	21,288.50	441.50	
Виплати на реальностях в Джерзі Сиṫі, Н.Дж.	18,242.44	21,443.92		3,201.48
Перенос на обниження в бондах	7,524.93	7,179.12	345.81	
Перенос резерви за членів Молодечого Деп.		23,086.00		23,086.00
Премія за додаткове обезпечення	9,970.82	8,656.53	1,314.29	
Виплати подвійного обезпечення	500.00	3,000.00		2,500.00
Відсотки на закуплених бондах	4,009.70	4,353.41		343.71
Перенос резерви при зміні кляс обезпечення	1,270.00	1,062.60	207.40	
Заплата вкладок за дітей	1,223.18	900.77	322.41	
Обниження вартости інв. на реальності	3,431.25		3,431.25	
Втрата при виміні бондів	5,349.29		5,349.29	
Разом	$1,471,845.46	$1,393,057.71.	$120,452.58	$41,664.83

ПОРІВНАННЯ

Виплати з посмертних фондів 1963 року	$1,471,845.46	Більше	$120,452.58
Виплати з посмертних фондів 1962 року	1,393,057.71	Менше	41,664.83
В 1963 р. виплачено більше з посмертних фондів	$ 78,787.75	Разом	$ 78,787.75

ВИПЛАТИ З АДМІНІСТРАЦІЙНОГО ФОНДУ ЗА 1963 І 1962 Р.Р.

	1963	1962	Більше	Менше
Виплати друкарні і книгарні	$272,276.82	$266,682.27	$5,594.55	$
Зворот коштів відділовим секретарям	170,334.03	166,240.05	4,093.98	
„Свобода" за орган і "Ukrainian Weekly"	118,700.00	117,800.00	900.00	
Платня помічних сил	100,214.96	94,035.02	6,179.94	
Платня головного уряду	39,000.00	36,750.00	2,250.00	
Нагороди за нових членів	30,903.00	46,378.40		15,475.40
Канцелярійні друки і прибори	18,371.22	16,750.46	1,620.76	
Кошти подорожі і репрезентації	16,611.63	17,119.05		507.42
Кошти 25-ої конвенції (доплата до кон. фонду)		14,883.94		14,883.94
Чинш за офіси у власному домі	12,000.00	12,000.00		
Доплата до видання англомовної енциклопедії	11,208.32		11,208.32	
Кошти подорожі постійних організаторів	9,737.62	8,263.01	1,474.61	
Кошти річного засідання	8,435.10		8,435.10	
Кошти стейтової контролі	7,257.81		7,257.81	
Видатки на пошту, телеграми і т.п.	7,037.63	6,011.59	1,026.04	
Винайм машин (IBM) для зладження виказів	6,762.71	8,331.00		1,568.29
Актюар за оцінку грамот і зладження табель	5,750.00	4,950.00	800.00	
Федеральні і стейтові податки за помічні сили	5,375.86	4,488.16	887.70	
За опікунчу обслугу над бондами	4,276.33	4,139.47	136.86	
Кошти головної контролі УНС	3,912.58	2,671.23	1,241.35	
Асекураційні департаменти за дозволи	3,325.42	3,014.49	310.93	
Лікарі за нових членів	3,125.56	3,756.05		630.49
Нагороди відділовим предсідникам і касирам	2,876.00	3,427.00		551.00
Телефон	2,738.26	2,496.49	241.77	
Оголошення і друки	2,521.34	1,316.90	1,204.44	
Машини, шафи і меблі до офісів УНС	2,371.13	5,948.95		3,577.82
Канцелярійні видатки	2,214.13	2,371.69		157.56
Обниження вартости машин в друкарні	2,030.11	2,030.11		
Канадійська канцелярія	1,800.00	1,800.00		
Кошти секретарських курсів	1,460.76		1,460.76	
Бонди головного уряду і обезпечення від грабунку	1,414.84		1,414.84	
Групове обезпечення помічних сил	1,126.07	1,433.50		307.43
Асекураційні книжки і журнали	887.71	202.13	685.58	
Вплати до братських організацій	714.99	678.62	36.37	
Спортова акція	686.38	698.47		12.09
Відзнаки для членів і книги для відділів	654.24	1,840.00		1,185.76
Оплата за канадійські чеки і депозити	635.98	567.13	68.85	
Стейтове обезпечення помічних сил	187.85	29.26	158.59	
Кошти правні при виплаті посмертних запомог	143.00		143.00	
Перенос на обниження бондів	5.66	5.47	.19	
Разом	$879,085.05	$859,109.91	$58,832.34	$38,857.20

ПОВТОРЕННЯ

Виплати з адміністраційного фонду 1963 р.	$879,085.05	Більше	$58,832.34
Виплати з адміністраційного фонду 1962 р.	— 859,109.91	Менше	— 38,857.20
В 1963 році виплачено з адм. фонду більше на	$ 19,975.14		$19,975.14

ВИПЛАТИ З НАРОДНОГО ФОНДУ ЗА 1963 РІК

Пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашингтоні	$ 2,500.00
Український Конґресовий Комітет Америки	1,500.00
Пам'ятник Іванові Мазепі на „Союзівці"	1,466.40
Курси Українознавства на „Союзівці"	1,000.00
Випосаження каплиці на „Союзівці"	878.00
Кошти Курсів Українознавства, учителі, підручн. і т.п.	609.74
Український Допомоговий Комітет у Філядельфії	500.00
Консисторія Укр. Православної Колеґії в Банд Бруку	500.00
Спортова Централя Америки і Канади	300.00
Пожертва на видання української енциклопедії	200.00
Стипендія українознавства на університеті в Оттаві	200.00
Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку	200.00
Українська Вільна Академія Наук у ЗДА	200.00
Український Вільний Університет	200.00
Американський Червоний Хрест	200.00
Оборона Лемківщини	150.00
Пласт	125.00
Громадський Комітет в Джерзі Сиṫі, Н. Дж.	100.00
Стипендійний фонд Ліґи Української Молоді	100.00
Стипендія українознавства при Албертійському униерс.	100.00
Наукове Товариство ім. Шевченка в Канаді	100.00
Українська Вільна Академія Наук в Канаді	100.00
Союз Української Молоді в Америці (СУМА)	100.00
Український Народний Дім в Омага Небраска	100.00
Пам'ятник українцям, які померли в першій світовій війні на цвинтарі в Ґмінден, Австрія	100.00
Разом	$11,529.14

Найбільшою позицією в розходах є виплати з фондів посмертного і резервового, разом на суму $1,471,845.46. В 1962 році ці розходи становили суму $1,393,057.71. В 1963 році виплачено $78,787.75 більше, чим у попередньому 1962 році.

Зладжена табель „Виплати з посмертних і резервових фондів за 1963 і 1962 рр." дає точний перегляд всіх наших виплат. На першому місці є виплати посмертних допомог на суму $516,417.09, а в порівнянні з попереднім (1962) роком цього року виплачено суму 26,683.63 більше чим в попередньому році. Виплати ендавмент на суму $425,733.21, а в порівнянні з попереднім роком виплачено $71,492.17 більше. Виплачено грошових зворотів на суму $149,351.76. Разом ендавмент і грошові звороти становлять суму $575,084.97. Далі, виплачено дивіденду на суму $217,996.34. Виплати ендавмент, грошових зворотів і дивіденди дадуть разом суму $793,-081.31. Коли додамо до цієї суми ще й виплати посмертних допомог, то разом виплачено $1,309,498.40.

Табеля виплат з адміністраційного фонду за 1963 і 1962 роки дає точний перегляд всіх виплат на суму $879,085.05. Попереднього 1962 року виплачено $859,109.91 в порівнянні, в 1963 році виплачено $19,975.14 більше, чим у попередньому 1962 році. Місячними вплатами до адміністраційного фонду в 1963 році зібрано $24,032.30 менше, а недобір за 1963 рік $19,975.14. Разом зменшено адміністраційний фонд в одному 1963 році на суму $44,007.44.

Члени УНСоюзу, які одержують і платять на орган „Свободу"

Ціна

	1961		1962		1963	
передпл.	Членів	Сума	Членів	Сума	Членів	Сума
.65	117,33	7,626.45	117.85	7,660.25	116.98	7,603.70
.50	11.65	582.00	10.12	506.00	7.81	390.50
.30	19.59	587.70	20.13	603.90	20.67	620.10
Разом	148.56	8,796.15	148.10	8,770.15	145.46	8,614.30

Зіставлення

В 1961 році було 14,856 членів, що платили на „Свободу	$8,796.15
В 1963 році остає 14,646 членів, що платять на „Свободу"	8,614.30
За три роки зменшено 310 членів, і тим зменшено суму на	$181.85

Виказ виплат з народного фонду за 1963 рік показує, що в 1963 р. виплачено суму $11,529.14. Кожного року є багато петицій та прохань для допомоги культурним та освітнім установам, прохань про допомогу студіюючій молоді, прохань про допомогу на видавництва і т. п., одначе, на жаль, не можна уділити більших сум через нестачу грошей у народнім фонді. Це і є одинокий фонд, з якого головний уряд може дати хочби й малу лепту, або взагалі вирішувати ці прохання неґативно. Одинокий вихід є збільшення членства з оплатами на інші фонди, включно з фондом народним. Збирати відповідні пожертви від членів на фонд стипендійний, на видання відповідних публікацій і т. п. На минулій 25-ій конвенції дебатували над стипедійним фондом більше як пів дня, виголошено десятки палких промов, рішено збирати фонди, однак, на жаль, це були тільки слова і слова, бо як показує звіт — за цілий рік зібрано до цього фонду $4.50. (Заввага) Пан предсідник Йосип Лисогір звернув свої чеки — винагороду за зорганізування нових членів в сумі $347.00, з призначенням — Президент Фонд фор Чільдрен Кемп енд Кальчер Курзес, однак це має бути створений окремий фонд, окреме конто.

Пам'ятник Тарасові Шевченкові

Фінансовий департамент збирає пожертви на пам'ятник Тарасові Шевченкові і до кінця 1963 року переслано через головну канцелярію $12,790.16. а до кінця квітня 1964 року зібрано і вислано до централі суму $13,121.16.

Фонд Наглої Потреби

До кінця 1963 року зібрано дрібними пожертвами суму $17128.40, а до кінця квітня 1964 року зібрано разом $17,-225 60. Багато часу забирає зладження відповідних рекордів, статистики банкових депозитів та звітів до проголошення в органі УНС. Однак ми дуже готові до праці, і треба лише, щоб членство зрозуміло ціль цього фонду та збільшило свої пожертви зворотом дивідендових чеків.

Енциклопедія

Замовлення на українську англомовну енциклопедію почато в 1962 році та зібрано $15,150.66. З кінцем грудня 1963 року ця сума збільшилася до $24,917.56, а з кінцем квітня 1964 року ця сума збільнилася до суми $31,301.52. З кінцем квітня 1964 року продано 1,120 примірників і одержано повище подану суму $31,301.52.

Пам'ятник Іванові Мазепі

До кінця (31) грудня 1963 року зібрано пожертв на будову пам'ятника Іванові Мазепі суму $1,666.00. В 1964 році до кінця квітня вплинуло $68.40, разом $1,734.40. Виплати: В 1962 році виплачено на пам'ятник $1,022.00, а в 1963 році виплачено $1.466.40, разом виплачено $2,488.40. Зібрано пожертв на суму $1,734.40 з каси УНСоюзу, доплачено $754.00.

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА УНС

Загальне майно з кінцем 31 грудня 1963 року	$28,289,641.40

АКТИВИ НЕ ВТЯГНЕНІ ДО ЗАГАЛЬНОГО МАЄТКУ

Відсотки від бондів платні в 1964 р.	$195,986.76	
Відсотки від морґеджів платні в 1964 році	37,673.08	
Відсотки від членських позичок платні в 1964 році	7,791.54	
Зворот за виплачену посмертну запомогу з додаткового обезпечення	427.00	
Разом		241,878.38
Залеглі місячні вкладки з Відділів платні з кінцем 31 грудня 1963 р.	$ 12,966.82	
Залеглі місячні вкладки від членів платні до посмертних фондів	16,508.43	
Залеглі вкладки від акцидентового обезпечення	11.60	
Разом залеглі місячні вкладки платні 31 грудня 1963 р.		29,486.85
Разом невтягнені активи		$28,561,006.63
Менше обниження активу вартости інвестицій в бондах	$ 12,213.11	
Менше книжкова вартість реальностей в Керґонксоні	479,738.29	
Менше обниження вартости машин в друкарні	26,784.68	
Разом обниження активів		$ 518,736.08
Разом майно по відтягненні непризнаних активів		$28,042,270.55

ПАСИВИ, СПЕЦІЯЛЬНІ РЕЗЕРВИ ТА ІНШІ ФОНДИ

Резервова, якої вимагають асекураційні закони на забезпечення членських грамот	$20,075,960.00
Резерва, якої вимагають асекураційні закони на забезпечення акцидентових грамот	755.00
Не виплачені посмертні запомоги, ендавмент і т. п.	92,906.82
Дивіденда для членів платна в 1964 році	305,000.00
Вкладки вплачені згори на 1964 рік	382,573.71
Не виплачені нагороди за нових членів	14,343.00
Не виплачені нагороди лікарям і т. п.	3,127.43
Федеральні і стейтові податки за помічні сили	1,785.23
Надвишка відсотків при інвестиціях	252.13
Податки платні на морґеджових інвестиціях (запорука)	6,272.05
Запорука на обниження вартости інвестицій в заграничних інвестиціях	66,335.10
Невиплачені рахунки друкарні і книгарні, папір і т. п.	10,214.36
Резерва на забезпечення інвестицій в бондах	156,042.80
Передплата „Свободи" заплачено згори	10,249.16
Сирітський фонд (сирітські частини і платні відсотки)	104,944.30
Разом обдовження	$21,230,761.09
Надвишка резерви і інших фондів	6,811,509.46
Разом	$28,042,270.55

ОЦІНКА ГРАМОТ З КІНЦЕМ 31-ГО ГРУДНЯ 1963 РОКУ

Признані активи	$28,042,270.55
Резерва, якої вимагають асекураційні закони на забезпечеку грамот	20,075,960.00
Резерва, якої вимагають асекураційні закони на забезпеку акцидентового забезпечення	755.00
Не виплачено посмертні запомоги, ендавмент, дивіденда і інші зобов'язання	1,154,046.09
Разом обдовження	$21,230,761.09
Надвишка резерви і інших фондів	6,811,509.46
Разом	$28,042,270.55
Оцінка грамот в обох департаментах	132.08%
Смертність в обох департаментах	57.7 %
Відсотки від інвестицій в усіх фондах	3.79%

ЗІСТАВЛЕННЯ ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ ОБОХ ДЕПАРТАМЕНТІВ

З кінцем 31 грудня 1962 р. остало невиплачених посмертних запомог	47	$ 31,562.92
Від 1 січня до 31 грудня 1963 р. померло	693	538,535.52
Разом	740	$570,098.44
Від 1 січня до 31 грудня 1963 р. виплачено посмертних запомог	673	517,640.27
Остає	67	$ 52,458.17
Уневажнено	8	10,000.00
Полагоджено компромісово		1,500.00
Остає невиплачених посмертних запомог	59	$ 40,958.17

ЗІСТАВЛЕННЯ ВИПЛАТ ПОДВІЙНОГО ОБЕЗПЕЧЕННЯ

В 1963 році помер	1	$ 500.00
Посмертну запомогу виплачено в 1963 р.	1	$ 500.00

ВИПЛАТИ ЗАПОМОГ З ФОНДУ ЗАПОМОГОВОГО

В 1963 році виплачено	1,362	$ 42,842.00

ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ В ГОТІВЦІ (ЕНДАВМЕНТ)

З кінцем 31 грудня 1962 р. остало невиплачених ендавмент	103	$ 29,523.23
В 1963 р. доспіли нові ендавмент	781	442,391.12
Разом	884	$471,914.35
В 1963 р. виплачено ендавмент	737	425,733.21
З кінцем 31 грудня 1963 р. остається невиплачених ендавмент	147	$ 46,181.14

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА РОМАНА СЛОБОДЯНА

(Продовження)

НЕВИПЛАЧЕНІ ПОСМЕРТНІ ЗАПОМОГИ ДО ДНЯ 31-го ГРУДНЯ 1963 РОКУ ЧЛЕНИ ДОРОСЛОГО та МОЛОДЕЧОГО ВІДДІЛУ

Дата смерти	Ім'я й прізвище	Місцевість	Сума	Причина
11. 30. 1952	Франко Бодай	Ню Йорк, Н. Й.	$ 470.00	Правна перешкода
11. 24. 1953	Іван Палій	Кліфтон, Н. Дж.	178.00	Брак смертних документів
7. 31. 1954	Микола Коваль	Несквегоніґ, Па.	791.55	Брак адреси спадкоємців
3. 1. 1956	Петро Харко	Торонто, Онт.	500.00	Брак смертних документів
3. 29. 1956	Пилип Юрків	Рочестер, Н. Й.	250.00	" " "
4. 29. 1957	Микола Касіян	Ню Гейвен, Конн.	200.00	" " "
10. 17. 1957	Михайло Соханчак	Філядельфія, Па.	200.00	" " "
6. 7. 1958	Михайло Вус	Айселін, Па.	400.00	Брак адреси спадкоємців
12. 12. 1958	Володимир Бончук	Вінніпеґ, Ман.	500.00	Брак смертних документів
6. 6. 1959	Лука Заблоцький	Рочестер, Н. Й.	500.00	" " "
6. 30. 1960	Юлія Козак	Мілвіл, Н. Дж.	500.00	" " "
7. 19. 1960	Григорій Воробець	Торонто, Онт.	500.00	" " "
9. 2. 1960	Кирило Хомич	Істон, Па.	250.00	" " "
7. 24. 1961	Дмитро Вовк	Салем, Масс.	500.00	" " "
9. 18. 1961	Евстахій Совірка	Джерзі Ситі, Н. Дж.	1,000.00	" " "
11. 15. 1961	Лев Кульчицький	Рарітан, Н. Дж.	100.00	Брак адреси спадкоємців
2. 22. 1961	Осип Возьняковський	Вруклин, Н. Й.	500.00	Брак смертних документів
8. 4. 1961	Іван Дуда	Ню Йорк, Н. Й.	500.00	" " "
12. 30. 1961	Юстина Музика	Ню Йорк, Н. Й.	500.00	" " "
3. 25. 1962	Яків Квачан	Шикаґо, Ілл.	1,000.00	" " "
8. 24. 1962	Тарас Буката	Шикаґо, Ілл.	1,000.00	" " "
8. 24. 1962	Тарас Буката	Шикаґо, Ілл.	500.00	" " "
2. 5. 1963	Микола Шубак	Брентфорд, Онт.	500.00	Правна перешкода
3. 1963	Роман Онищук	Пеорія, Ілл.	250.00	Брак смертних документів
5. 1963	Теодор Гуль	Стейплетон, Н. Й.	500.00	" " "
6. 16. 1963	Андрій Стадницький	Філядельфія, Па.	5,000.00	Правна перешкода
7. 1963	Степан Сам	Шикаґо, Ілл.	394.94	Брак смертних документів
7. 26. 1963	Михайло Суцький	Пітсбурґ, Па.	166.68	Брак адреси спадкоємців
8. 29. 1963	Іван Дацик	Садбурі, Онт.	1,000.00	Брак смертних документів
9. 3. 1958	Володимир Книгиницький	Ютіка, Н. Й.	500.00	" " "
9 29. 1963	Анна Фурдин	Льорейн, Огайо	1,000.00	" " "
9. 28. 1963	Федір Іванський	Філядельфія, Па.	500.00	" " "
10. 15. 1963	Доріс Яворська	Ст. Кетринс, Онт.	1,000.00	Правна перешкода
10. 2. 1963	Северин Віндик	Торонто, Онт.	500.00	Брак смертних документів
11. 1963	Василь Дічук	Торонто, Онт.	500.00	" " "
11. 5. 1963	Галина Кульчицька	Клівленд, Огайо	500.00	" " "
11. 15. 1963	Константин Степко	Дітройт, Міш.	500.00	" " "
11. 23. 1963	Анна Келлер	Тітусвіл, Па.	1,000.00	" " "
11. 10. 1963	Марія І. Загорська	Монтреаль, Квібек	2,000.00	" " "
11. 9. 1963	Д-р Семен Жук	Монтреаль, Квібек	2,000.00	" " "
11. 16. 1963	Іван Турчманович	Шикаґо, Ілл.	250.00	" " "
11. 20. 1963	Микола Дзюма	Ню Йорк, Н. Й.	500.00	" " "
12. 25. 1963	Софія Чолій	Рочестер, Н. Й.	1,000.00	" " "
12. 16. 1963	Анна Лесіов	Шикаґо, Ілл.	500.00	" " "
12. 29. 1963	Вікторія Лесюк	Честер, Па.	1,000.00	" " "
12. 18. 1963	Ілля Кривецький	Слаківіл, Па.	1,000.00	" " "
12. 28. 1963	Бессі Ватчек	Карнеґі, Па.	500.00	" " "
12. 1963	Анастазія Завали	Пальмертон, Па.	500.00	" " "
12. 19. 1963	Деметрій Білик	Финіксвіл, Па.	500.00	" " "
12. 1963	Іван Севко	Даймор, Па.	1,000.00	" " "
12. 18. 1963	Антін Маланчук	Валінґфорд, Конн.	1,000.00	" " "
12. 26. 1963	Катерина Марцінска	Вільмінгтон, Дел.	1,000.00	" " "
12. 21. 1963	Микола Казіо	Вільмінгтон, Дел.	500.00	" " "
12. 7. 1963	Теодор Кошан	Міннеаполіс, Мінн.	500.00	" " "
12. 21. 1963	Олекс. Сім'янців	Нюарк, Н. Дж.	500.00	" " "
12. 20. 1963	Степан Кочмер	Янгстовн, Огайо	1,000.00	" " "
12. 12. 1963	Іван Смеречук	Вінніпеґ, Ман.	500.00	" " "
7. 1963	Осип Шеремета	Філядельфія, Па.	57.00	" " "
12. 31. 1963	Павло Гнас	Мілвокі, Віск.	500.00	" " "
		Разом	$40,958.17	

ВИКАЗ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ, ЩО НЕ БУЛИ ВИПЛАЧЕНІ В ПОВНІЙ СУМІ, ЗГЛЯДНО ВІДКИНЕНІ

Відділ	Ім'я й прізвище	Сума обезп.	Виплачено	Невиплачено	Спосіб полагодження справи
397	Евстахія Іваш	$ 4,000.00	$2,500.00	$ 1,500.00	Мильне подання стану здоров'я
276	Фріда Андрусь	500.00		500.00	Мильне подання стану здоров'я
379	Василь Василенько	500.00		500.00	Поповнив самогубство
78	Розалія Пукас	1,000.00		1,000.00	Мильне подання стану здоров'я
106	Андрій Гриневич	1,000.00		1,000.00	Мильне подання стану здоров'я
78	Іван Торик	500.00		500.00	Мильне подання стану здоров'я
379	Петро Савка	500.00		500.00	Поповнив самогубство
471	Наталія Івасечко	5,000.00		5,000.00	Мильне подання стану здоров'я
431	Вілльям Оджолек	1,000.00		1,000.00	Мильне подання стану здоров'я
	Разом	$14,000.00	$2,500.00	$11,500.00	

ЗІСТАВЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

ГОТІВКА:

Готівка з кінцем грудня 1962 року була	$ 440,213.38
За час від 1-го січня до 31-го грудня депоновано	5,888,674.30
Відсотки з банків	413.09
Разом	$ 6,329,300.77
За час від 1 січня до 31 грудня 1963 р. виплачено	6,006,991.75
Готівка з кінцем 31-го грудня 1963 р. остається	$ 322,309.02

МОРҐЕДЖІ:

З кінцем грудня 1962 р. було на морґеджах інвестовано	$ 5,908,051.92
В 1963 році інвестовано в морґеджах	1,803,927.13
Разом	$ 7,711,979.05
В 1963 році сплачено морґеджів	735,566.54
З кінцем 1963 року остає на морґеджах	$ 6,976,412.51

БОНДИ

З кінцем 1962 року було інвестовано в бондах	$19,467,300.69
В 1963 році закуплено бондів	1,667,477.69
В 1963 р. підвищено вартість інвестицій в бондах	2,379.74
В 1963 р. була надвишка на проданих і сплачених бондах	7,421.63
Разом	$21,144,579.75
В 1963 році сплачено і продано бондів на суму	$ 1,160,935.65
В 1963 р. обнижено вартість інвестицій в бондах	7,777.90
В 1963 р. відписано до втрат інвестиції в бондах	5,349.29
З кінцем 31 грудня 1963 р. остає на бондах і стаках	$19,970,516.91

ПОЗИЧКИ ЧЛЕНАМ.

З кінцем 1962 року було на членських позичках	$ 419,889.46
В 1963 році видано нові позички	84,486.00
В 1963 р. перенесено залеглі платні відсотки від позичок	16,702.25
Разом	$ 521,077.71
В 1963 році сплачено позички на суму	64,228.64
В 1963 р. перенесено позички до грошевих зворотів	7,469.08
З кінцем 31 грудня 1963 р. остається на 2,083 позичках	$ 449,379.99

РЕАЛЬНОСТИ:

З кінцем 31 грудня 1962 р. було інвестицій на реальностях	$ 522,714.34
В 1963 році інвестовано на реальностях в Керґонксоні, Н. Й.	37,256.18
Разом	$ 559,970.52
Обнижено вартість інвестицій в реальностях	15,732.23
З кінцем 31 грудня 1963 р. остає на реальностях	$ 544,238.29
Реальності в Джерзі Ситі, Н. Дж.	$ 64,500.00
Реальності в Керґонксоні, Н. Й. „Союзівка"	479,738.29
Разом	$ 544,238.29

ДРУКАРНЯ

З кінцем 31 грудня 1962 р. було інвестовано в машинах	$ 28,814.79
В 1963 р. обнижено вартість машин в друкарні	2,030.11
З кінцем 31 грудня 1963 р. остає на машинах сума	$ 26,784.68

ПОВТОРЕННЯ

В 1963 р. збільшено інвестиції в морґеджах	$ 1,068,360.59
В 1963 р. збільшено інвестиції в бондах	503,216.22
В 1963 р. збільшено позички на членських грамотах	29,490.53
В 1963 р. збільшено інвестиції на реальностях	21,523.95
Разом	$ 1,622,591.29
В 1963 році зменшено інвестиції в готівці	$ 117,904.36
В 1963 р. зменшено інвестиції в друкарні	2,030.11
Разом зменшено інвестиції	$ 119,934.47

ЗІСТАВЛЕННЯ

В 1963 р. збільшено інвестиції в морґеджах і т. п.	$ 1,622,591.29
В 1963 р. зменшено інвестиції в готівці і в друкарні	119,934.47
З кінцем 31 грудня 1963 р. збільшено майно УНС	$ 1,502,656.82

У 1963 році ми старалися інвестувати майно організації в морґеджах, бондах, позичках на членські грамоти.

В 1963 р. збільшено інвестиції в морґеджах	$1,068,360.59
В 1963 р. збільшено інвестиції в бондах	503,216.22

У звітовому часі остається з кінцем квітня 1964 року — на морґеджових інтестиціях $7,271,745.28. Це вже є поважна сума майна, інвестована на 550 реальностях. Стараємося довести всі морґеджові інвестиції до місячних вплат, щоб можна запровадити відповідну машинову систему для кращої контролі і статистики. В минулому 1963 році зібрано відсотками $351,322.80, а сплати частин морґеджів або сплати вповні морґеджові інвестиції на суму $733,566.54, разом вплинуло до каси УНСоюзу $1,084,889.34. Зібрати понад мільйон долярів та відповідно упорядкувати, втягнути в морґеджові рекорди — це вже праця для майже двох помічних сил. Звичайно наші члени чи громадяни, затягаючи морґеджову позичку, дають повну ґарантію, що, мовляв, мають платити відсотки чужим установам чи громадянам, то краще платити своїй організації. Це дуже гарна заява, однак є значна кількість тих громадян, які відмовляються платити відсотки та сплати згідно з реченцем, зарекордованим на морґеджових документах, знову мовляв, що це своя організація, хай підождуть. Десятки листів треба писати з домаганням відповідного обезпечення від вогню і буревію. Стейтова контроля, а опісля спеціяльні акавнтери, вислали відповідний обіжник з проханням потвердження чи книги канцелярії відповідають посвідкам заплачених сплат і відсотків, і податків. Чужі люди і корпорації це розуміють і старалися звернути відповідні доказп. Однак багато наших людей поставились неґативно до цієї справи, і це вийшло на шкоду організації. Це стосується також до рекордів членських позичок, бо були випадки, що члени заперечили або не пригадують собі, щоб взагалі свої грамоти обдовжили позичками. Фінансовий департамент, одержавши заперечення позички, або заяву, що член собі не пригадує, що взагалі свою грамоту обдовжив позичкою або зробив це без відому інтересованих інших людей, — був змушений робити доходження, зладити фотостати документів і чеків і доказати інтересованим, що ця інвестиція є правна і грамота є обдовжена. Були й такі, що позичили відповідну суму, не платили відсотків від позичок і тому не могли зрозуміти, чому саме сума довгу так збільшилася.

Відносно інвестицій в бондах, то в річному звіті на сторoні 30-ій подано, що закуплено бондів на суму $1,667,477.69, а сплачено, відкликано або продано бондів на суму $1,160,935.65, в тій сумі є включені державні бонди короткоречинцеві на суму $399,262.00. Ця справа була предметом дискусії на 25-ій конвенції в часі при іншому ринку на біржі. В минулому 1963 році сплачено, відкликано або продано бондів на суму $761,673.65 і це зроблено по відповідній провірці та опінії відповідних фінансових авторитетних чинників.

У 1964 році будуть сплачені бонди на суму $334.000.00, а скільки буде ще відкликаних і сплачених, то сьогодні годі передбачити. Екзекутивний Комітет всі справи провір'яє, маючи на увазі, щоб майно організації було інвестоване згідно з постановами статуту і законів ЗДА і Канади, що контролюють і виносять відповідні закони для забезпечення зобов'язань, які є запорукою членських контрактів.

INCOME AND DISBURSEMENTS ON PROPERTY 79-81-83 GRAND STR., JERSEY CITY, N. J.

INCOME:

Rent from Ukrainian National Ass'n	$12,000.00
Rent from Svoboda	12,000.00
Refund of tax and insurance premium	46.60
Total income	$24,046.60

DISBURSEMENTS:

Real estate tax	$ 8,219.33
Printing Plant tax	1,700.55
New Boiler	2,500.00
Fuel	1,487.55
Janitor (refund to Svoboda)	1,020.00
Insurance	1,020.00
Insurance	826.67
Refund to Svoboda for gas and electric	660.00
Electric Fixtures	378.35
Electric and gas for 79 Grand Street	346.96
Window cleaning	300.00
Chemicals for cleaning	170.60
Water tax	163.40
Hardware and paint	156.81
Carpenter for repairs	132.50
Plumbing	119.50
Exterminating	62.25
Window shades etc.	28.75
Total	$18,273.22
Income for 1963	$24,046.60
Disbursements	18,273.22
Balance	$ 5,773.38
Interest on investment to mortuary fund	2,342.13
Balance for decrease by adjusment on property	$ 3,431.25

INCOME AND DISBURSEMENTS ON PROPERTY IN KERHONKSON, N. Y. JANUARY TO DECEMBER, 1963

	Deposits	Disbursements
January	$ 6,391.67	$ 7,304.95
February	6,092.69	5,636.28
March	4,944.97	18,854.12
April	4,350.49	20,145.58
May	7,981.35	20,950.03
June	23,131.76	26,306.91
July	69,066.41	51,003.02
August	77,550.93	69,053.16
September	29,485.26	24,298.71
October	12,114.44	8,702.94
November	711.00	18,315.60
December	13,595.50	14,918.77
Total	$255,416.47	$285,490.07

Total deposits	$255,416.47
Less-Petty Cach	500.00
Refund of Insurance	159.34
Refund on Transportation	10.00
Return of Refund	40.00
Total — Income	$254,707.13

	Income
Guest	$182,162.46
Gift Shop	16,658.92
Bar	38,329.28
Snack Bar	12,468.87
Miscellaneous	5,087.60
Total	$254,707.13

Balance — December 31, 1962	$ 21,830.53
Deposits — January to December 1963	255,416.47
Total	$277,247.00
Transfer from U.N.A.	30,000.00
Total	$307,247.00
Disbursements — January to December 1963	285,490.07
Balance — December 31, 1963	$ 21,756.93

Balance — Ellenville National Bank	$ 14,681.19
Balance — Kerhonkson National Bank	7,075.74
Total	$ 21,756.93

	Total	Capital Imprvts	Furniture & Equipment	Hotel Expenses
Capital Improvements	$ 39,192.37	$39,192.37		
Maintenance and repairs	13,846.24			$ 13,846.24
Furniture and Equipment	14,708.37		$14,708.37	
Heat, Gas and Electric	12,757.36			12,757.36
Housekeeping expenses	9,622.24			9,622.24
Kitchen & Dining Room Supply	4,348.96			4,348.96
Bar and Beverages	20,852.07			20,852.07
Snack Bar	7,590.28			7,590.28
Gift Shop	12,607.01			12,607.01
Food	49,629.87			49,629.87
Wages	59,767.58			59,767.58
Federal and State Taxes	6,452.78			6,452.78
Real Estate Taxes	9,084.02			9,084.02
Insurance (Fire & Liability)	10,141.70			10,141.70
Transportation	6,917.74			6,917.74
Telephone	1,842.99			1,842.99
Postage & Office Expenses	1,346.04			1,346.04
Legal Expenses	520.00			520.00
Refund of Rent, etc.	2,627.77			2,627.77
Services and Entertainment	6,368.69			6,368.69
Advertising and Road Signs	966.55			966.55
Canadian Exchange and Charges	42.88			42.88
Total	$291,233.51	$39,192.37	$14,708.37	$237,332.77

Disbursements — January to December 1963	$285,490.07
Less — Petty Cash	500.00
Refund of Insurance	159.34
Refund on Transportation	10.00
Return of Refund	40.00
Total	$284,780.73
Federal & State Taxes	6,452.78
Total — Disbursements	$291,233.51
Capital Improvements	$ 39,192.37

Furniture & Equipment	14,708.37
Total	$ 53,900.74
Hotel Expenses	237,332.77
Total — Disbursements	$291,233.51
Total Income	$254,707.13
Less Hotel Expenses	237,332.77
Profit	$ 17,374.36

СИРІТСЬКИЙ ФОНД 31. ГРУДНЯ 1963

Ім'я і прізвище:	Відділ:	Сума:
Гнат Марія	40	$ 300.00
Мохнач Іван	7	41.67
Рапавий Василь	28	150.00
Савко Іван	23	100.00
Кравець Іван	182	397.26
Гатала Михайло	34	50.00
Ратковський Микола	77	450.00
Левицький Йос.	19	500.00
Врилевський Петро	301	250.00
Микитко Василь	330	300.00
Дзюбан Іван	239	200.00
Лазорек Кузьма	153	150.00
Чайка Дмитро	32	300.00
Кушнір Юрій	288	200.00
Міллер Іван	127	433.34
Гамера Анна	112	33.34
Кость Микола	182	50.00
Приходько Максим	170	400.00
Вишняк Михайло	213	500.00
Прокопенко Роз.	112	83.34
Горняк Григорій	27	300.00
Замос Марія	119	200.00
Їж Данько	379	150.00
Луцків Василь	143	175.00
Цілінський Віктор	81	50.00
Каратник Степан	158	350.00
Кріль Степан	218	200.00
Врнецька Марія	363	66.67
Ярошик Петро	175	66.67
Марків Семко	194	133.34
Міщак Константин	105	500.00
Демкович Олекса	204	300.00
Лиляк Василь	204	150.00
Яжик Йосиф	68	124.75
Вукатчук Василь	42	447.00
Онищук Дмитро	160	222.52
Круковський Сергій	58	105.65
Еванкович Софія	* 1	30.00
Томан Іван	* 7	25.00
Сенишин Петро	316	800.00
Малимін Андрій	98	252.00
Вовчак Микола	300	500.00
Ковальчук Микола	90	120.00
Савчак Андрій	104	377.08
Федишин Іван	421	342.09
Яблонський Антін	117	592.16
Сосницький Ст.	21	500.00
Халащук Григорій	150	50.00
Сас Павло	276	158.82
Віловус Василь	58	702.85
Ґлемба Дмитро	277	200.00
Депута Франко	81	490.00
Антошків Микола	396	307.59
Козак Семен	332	485.27
Гроховальський Ст.	321	681.92
Шлюсар Степан	217	604.82
Гема Іван	64	247.78
Тесля Іван	99	441.91
Колодницький Теофіль	81	700.00
Бойко Сень	213	170.40
Душіль Іван	56	230.50
Потопчук Лука	349	111.50
Сведа Михайло	221	200.00
Подоляк Гелена	39	200.00
Коваль Прокіп	301	72.08
Семенович Григорій	69	800.00
Венс Василь	364	85.57
Гуральчук Паланя	326	250.00
Моклюк Іван	324	10.25
Гавдида Микола	330	150.00
Лехoвіт Михайло	239	500.00
Коцан Марія	369	700.00
Лусь Іван	220	259.71
Воргач Степан	2	100.21
Йордан Олекса	277	185.12
Мацькович Софія	216	74.86
Заканич Гавриїл	194	200.00
Костів Йосафат	7	370.04
Овада Іван	98	200.00
Романчук Анаст.	106	250.00
Коник Роман	217	300.00
Ковалюк Луць	243	152.72
Цінорчин Теодор	196	150.80
Харов Федь	281	133.34
Коник Петро	217	1,000.00
Грицковян Марія	304	66.67
Плішка Гаврило	87	500.00
Чайка Василь	204	200.00
Гавриляк Микола	8	200.00
Франків Степан	75	68.75
Калакука Теодор	229	500.00
Тиркала Іван	300	531.21
Лесюк Григорій	338	300.00
Кобіта Андрій	80	117.11
Ковальчук Теод.	370	125.00
Бороха Дмитро	118	252.54
Вала Антін	473	300.00
Міханько Самуїл	221	200.00
Кіндрат Іван	421	250.00
Малиса Степан	69	225.90
Ґереґа Микола	136	31.11
Пелей Павло	432	500.00
Демян Федор	343	500.00
Булоний Петро	364	190.00
Атаманець Вас.	64	200.00
Гарматюк Антін	374	137.54
Топій Іван	102	700.00
Виблюк Василь	42	239.30
Левицька Мелания	25	200.00
Соловчук Матвій	206	359.49
Марак Анна	169	252.26
Бульсак Юрій	43	200.00
Кирик Г. Анна	112	300.00
Ганяк Микола	132	700.00
Захарко Іван	213	500.00
Косців Іван	217	700.00
Зощак Михайло	213	80.15
Люта Анна	334	48.16
Скробач Василь	316	120.65
Гринюк Петро	59	428.14
Бодруґ Василь	94	66.67
Липка Василь	241	229.34
Ціоник Юлія	321	254.67
Рура Іван	207	200.00
Албрихт Конст.	206	200.00
Титар Володимир	385	2,000.00
Жорняк Іван	70	200.00
Комоніцький Пав.	441	200.00
Шумельда Степан	446	500.00
Чедар Чалий	426	350.00
Каліш Іван	464	1,582.58
Охотка Дмитро	192	300.00
Пелех Іван	473	$ 590.50
Павлишин Мик.	370	200.00
Граб Юрій	375	500.00
Муневич Антін	375	250.00
Сміт Геня	20	66.67
Бобенчик Василь	342	108.33
Вітошинський Василь	220	250.00
Бадан Катерина	159	200.00
Гнатуш Теодор	122	250.00
Олексяк Осип	277	125.00
Демчейко Анна	432	250.00
Майстрів Ілля	147	599.60
Пилат Констант.	234	700.00
Дмитришин Олек.	373	500.00
Козар Іван	351	271.63
Кухарський Іван	5	300.00
Шіляк Василь	323	250.00
Пилипчук Мих.	427	500.00
Войценко Мик.	374	185.97
Войтіхівський С.	432	370.00
Войтіхівський С.	432	500.00
Фусук Микола	392	550.00
Кузь Юрій	441	500.00
Грабар Яків	369	800.00
Попп Василь	379	1,000.00
Павлюс Михайло	219	400.00
Коник Степан	381	66.68
Свет Петро	9	500.00
Винарчик Мих.	335	250.00
Козушко Мих.	106	250.00
Ковальчук Петро	379	100.00
Домітришин Дм.	327	300.00
Пайташ Іван	461	300.00
Дружінська Марія	161	500.00
Плекан Микола	436	1,000.00
Дух Анастазія	437	250.00
Шупка Марія	272	250.00
Тиньо Іван	242	1,000.00
Спожарський Михайло	42	300.00
Луцьків Семен	287	300.00
Вугай Степан	94	500.00
Шемердяк Володислав	222	500.00
Лісний Микола	349	150.00
Язвінський Мих.	29	375.00
Чорний Григорій	57	250.00
Кравець Ігнатій	186	333.34
Бурбела Йосип	370	350.00
Козяк Павлина	134	1,000.00
Повзун Степан	460	500.00
Вовк Василь	427	500.00
Плішка Ева	11	38.46
Самуляк Андрій	370	259.12
Постолюк Лідія	25	250.00
Косович Андрій	106	750.00
Косович Андрій	106	500.00
Вулило Михайло	221	750.00
Грабовський Ст.	143	500.00
Михайлишин Ів.	469	500.00
Микулин Степан	458	375.00
Мош Степан	230	200.00
Войко Іван	475	250.00
Фоті Тед (Ендавмент)	137	450.00
Кульчицький Ю.	432	500.00
Войкевич Марія	217	50.00
Альдерман Патр.	257	1,500.00
Маркович Микола	147	750.00
Воробець Софія	432	500.00
Прінгел В. Анна	72	500.00
Челядин Степан	363	1,000.00
Коваль Петро	361	500.00
Стасюк Володимир	272	500.00
Черпак Ульяна	57	500.00
Матіяш Михайло (Ендавм.)	133	500.00
Кивелюк Богдан	239	1,000.00
Шевчук Іван	59	200.00
Рій Михайло	211	400.00
Саврей Марія	484	500.00
Гула Юрій	120	1,000.00
Троцінський Василь	375	269.20
Спанґлер Анна (Ендавмент)	318	500.00
Сенькович Т. Михайло	230	200.00
Вайко Микола	65	400.00
Кізима Іван	75	500.00
Псюк Василь	103	98.62
Боднар Павло	478	500.00
Суряк Іван	456	250.00
Терплюк Вол.	324	500.00
Филипс Йосип	324	500.00
Жовнірович Христина	36	500.00
Луцишин Гелена	36	200.00
Разом		$ 79,382.30
Відсотки		52,897.63
Фонд сирітський з кінцем 31-го грудня 1963 р. остається		$132,279.93

В сирітськім фонді є депозитовані всі гроші з посмертного фонду, що належаться як допомоги для дітей і осіб правно некомпетентних до відібрання тих же, але які впродовж трьох місяців від дня припадаючої виплати не настановили, занедбали настановити, або не хотіли настановити опікунів до відібрання допомог, до яких вони управнені.

Посмертну запомогу з сирітського фонду виплачується спадкоємцеві повнолітньому, котрий докаже метрикою уродження, або іншим правним документом, свій повний вік. Всі повнолітні спадкоємці повинні полагоджувати свої справи за посередництвом відділів У. Н. Союзу.

Для всіх спадкоємців, що мешкають у Злучених Державах і Канаді, організація виплачує 2% на рік.

Зіркою (*) означені відділи, це є відділи Згоди Братства.

(Продовження буде)

Педагогічний курс вчителів українознавчих шкіл в Шикаґо

На терені меврополітального Шикаґо існує ціла мережа українознавчих шкіл, що охоплює понад півтори тисячі учнів, які, попри регулярне відвідування амер. шкіл, кожної суботи вчащають до суботніх шкіл, щоб там під доглядом кваліфікованих учителів засвоїти собі основні знання з ділянки української мови, історії та географії України, літератури й культури свого народу. Учителями цих шкіл є здебільша старокрайові учителі, а також уже тут, на еміґрації, вишколені молоді сили, що віддають свій вільний час і все своє фахове знання цій важливій ділянці нашого національного життя.

Здійснюючи гасло „В молоді наше майбутнє", — учителі українознавчих шкіл разом з батьківськими комітетами зуміли створити міцні і суцільні спільноти науково - виховної праці, документованої напри-кінці кожного року кінцевими іспитами, роздачами свідоцтв, пописами художньої самодіяльности. Всі вони, не дивлячись на свою різновидну організаційну структуру, об'єднані бажанням дати нашому молодому поколінню міцні основи українознавчих знань, і перетворити їх в надійні інтелектуально і національно вишколені кадри американської України.

Однаке в останньому часі перед проводами цих шкіл постало пекуче і невідкладне питання: звідкіля взяти нових учителів до цих шкіл? Як поповнити ряди прорідлих і не вистачальних учительських сил? Як заґарантувати постійний приплив нових учителів, що мусітимуть прийти на зміну?

Ці питання і привели до пляну зорганізувати вишкільні курси для кандидатів на учителів українознавчих шкіл з числа тих охочих одиниць (молодого і старшого віку), які, мають щонайменше закінчену середню освіту. Вони мають доповнити свої українознавчі і фахово педагогічні знання і, відповідно перешколені, підуть вчити до місцевих українознавчих шкіл.

Це основне питання було предметом численних нарад проводу Т-ва Рідна Школа і його Виховної Комісії, з її тодішнім головою і автором проєкту такого курсу, педагогом дир. О. Левицьким. Черговим етапом була спеціальна нарада, заініційована Шкільною Радою УККА з участю представників „Учит. Громади" і „Рідної Школи", у висліді якої обрано Організаційну Комісію, яка в перших місяцях цього року довела до організації першого на терені Шикаґо Українського Педагогічного Курсу.

Управа курсу мала деякі труднощі, треба було разом з іншими членами Орг. Комісії повести акцію для підшукання кандидатів, знайти перших жертводавців - спонзорів (бо курс безкоштовний), а врешті високо - кваліфікованих викладачів. Всі ті труднощі переборено і 12 студентів, що зголосилися на перший семестер у березні, розпочали українознавчі і педагогічні студії.

Програма курсу передбачає дві групи предметів: а) українознавчих: українська мова, методика навчання мови, укр. література, історія, географія, природознавство і українська культура; б) педагогічних: педагогіка, дидактика, виховна психологія. Курс розраховний на три семестри по 15 тижнів кожний і 60 годин викладів (4 години тижнево) та закінчиться у квітні 1965 року, після чого кандидати відбудуть кількатижневу практику педагогічну в одній із місцевих укр.-знавчих шкіл.

Перший семестер, що закінчився в половині червня, пройшов з повним успіхом.

Усі кандидати, не дивлячись на свої зарібкові і інші обов'язки, дуже совісно відвідували лекції курсу, а управа подбала, що всіх курсантів забезпечено відповідними цикльостилевими матеріялами майже для всіх предметів, видання Шкільної Ради УККА а частинно опрацьовані власними викладачами.

З признанням треба теж висказатись про ці інституції чи організації і приватних громадян, що своїми пожертвами уможливили ведення цього курсу, який у вересні починає свій другий семестер і, маймо надію, що він без перешкод закінчить свою працю в наступнім році і дасть нашим школам першу десятку нових і надійних учителів.

М. Семчишин

Короткі вісті

● Оцінювачі встановили, що листи, які президент Воррен Гардінґ в роках 1909-1920 писав до замужньої жінки пані Керрі Філіпс вартують $15,000. Ці листи є власністю її доньки пані Ізабелли Меті з Джінова Сіті, Висконсин. Ця донька є дитиною президента Гардінґа. Вона зможе продати ці листи, кому схоче, бо вона дістала їх в спадку по своїй матері, яка померла в 1960-му році.

● Шкільна Рада в Ню Йорку закликає батьків, щоб вписували до дитячих садків дітей, народжених в 1959-му році: Діти, які були в дитячих садках, роблять кращі успіхи в школі. Українські батьки повинні вписувати своїх дітей до українських передшкіль та дитячих садків в тих містах, де вони існують, бо цим причиняться до кращого розвитку своїх дітей.

● Республіканський кандидат на віце - президента конґресмен Вілліям Е. Міллер заявив, що ті республіканці, які збираються підтримувати кандидатуру президента Джонсона, тим самим зрічуться тих всіх засад, якими керується Республіканська партія від початків свого існування.

Український День в Йонгставні, Огайо

Традиційний 33 Український День, присвячений 150-літтю з дня народження Т. Шевченка, відбувся 16-го серпня в парку української греко - католицької парафії Св. Тройці в Берклі Вудс. Свято почалось о год. 3 по полудні.

Число присутніх становило 400 осіб, своїх і чужих. Між ними були урядники з міської стейтової управи.

Урочистість започатковано американським гимном „Америка", який відспівали відомі три сестри Оксана, Орися і Марійка Штінь. Священик української греко - католицької парафії Св. Тройці о. Андрій Бавичак провів молитву. День свята відкрив адвокат і місцевий предсідник філії УККА Михайло Юрчишин і покликав до продовжування програми головного предсідника Михайла Яроша. Пан Ярош покликав до слова місцевого мейора Антонія Б. Флеска.

Мейор висловив задоволення, що є присутній на такім святі, і хвалив місцевих українців за їх продовжування традиційних Днів „Свят України.

Завдяки мейорові йонґставнські українці дочекалися свого шефа поліції Івана Терлецького, і настоятеля Суду для малолітніх — Миколу Павелка.

Пан Михайло Ярош покликував до слова і представляв своїх і чужих достойних гостей, між ними і мейора міста Кембел, О. Йосифа Враґеля, який, казав, що він походить з родини угорських русинів, але у нього грає кров українська. Забирав слово повітовий суддя Роберт Калофут, який поцінився знанням історії українського народу, його переживанням в нерівній боротьбі з ворогами і під час першої і другої світової завірюх.

Підчас програми виступали три сестри Штінь зі співами і здобули успіх.

Пописувалися танцюристи української православної парафії св. Апп. Петра і Павла, які виступали в національних костюмах і були окрасою Дня під управою відомого інструктора Богдана Мищія.

Спортова програма відбувалася під проводом Михайла Мушинського і Івана Грибіняка.

Адв. Петро Гулик, який недавно повернув з України, розказав про свою подорож.

Програму закінчено відспіванням українського гимну.

Промовляв при кінці декан української православної церкви Св. Апп. Петра і Павла о. Василь Олійник.

Взагалі ціле свято 33-го Українського Дня пройшло з успіхом.

Імпреза випала гарно завдяки адв. М. Юрчишинові та М. Ярошові.

На Капрі відзначено роковини Михайла Коцюбинського

Капрі, Італія (В. К.). Тут відбулося в днях 25-26 серпня заходами Української Вільної Академії Наук — УВАН у Канаді відзначення 100-річчя народин Мих. Коцюбинського й 50-річчя його останнього перебування на Капрі (1913 - 1963). З цієї нагоди президент УВАН у Канаді проф. Яр. Рудницький передав офіційно місту Капрі два портрети Мих. Коцюбинського кисти мистця проф. Катерини Антоновичевої з Вінніпеґу й люксусово оправлений переклад новелі „На острові" (Капрі) Мих. Коцюбинського на італійську мову.

Цю книжку й один із портретів приміщено в Публічній Бібліотеці міста Капрі, а другий олійний портрет Мих. Коцюбинського в колекціях мистецької Галерії т. зв. Центро Черві на Капрі. З нагоди перебування президента УВАН на острові відбулися три прийняття, одне в Публічній Бібліотеці Капрі під головуванням проф. Люїджі Бляйсіо (25 серп.), на якому проф. Рудницький доповів про життя й творчість Мих. Коцюбинського, й чергового дня в Центро Черві під головуванням пані Л. Ч. Голт, а теж і в міській радниці, де президента УВАН вітав в імені міста посадник Капрі п. Др. Мольо, висловлюючи подяку УВАН і канадським українцям за цей вияв культурного обміну.

Проф. Рудницькому передано деякі видання про Капрі й окрему грамоту, в якій потверджено офіційно одержання переданих меморіяльних матеріялів про Мих. Коцюбинського. Після приміщення поем Антонича в Альказарі в Еспанії, портретів М. Вовчка в Бад Швальбах у Німеччині й Лесі Українки в Сан Вело в 1963 р., акція УВАН на Капрі це черговий успіх на полі справжнього культурного обміну між Україною і Заходом.

Ню Бронсвік відзначатиме 300-ліття стейту Ню Джерзі

В неділю 25 жовтня ц. р. відбудеться величавий Український День, що його влаштовує відділ Українського Конґресового Комітету в Ню Бронсвіку в рямцях цьогорічного святкування трьохсотліття Ню Джерзі.

Окремо створений для цієї нагоди громадський комітет, що його очолює голова відділу УКК інженер Геча, розгорнув активну підготовчу роботу. Цей комітет діє в постійному зв'язку й порозумінню з місцевим Ювілейним Комітетом, який заохочує громадян окремих національних груп до участи в Ювілейних Святкуваннях.

В програмі Українського Дня, крім великого концерту пісні й танцю з участю літших мистецьких хорових одиниць, танцювальних ансамблів і солістів, передбачено влаштування вистави досягнень українців Ню Джерзі й виробів народного мистецтва, що будуть експоновані у вітринових вікнах великого універсального магазину „Юґс" при 358 Джордж стр., в центрі міста. Виставка буде тривати кілька днів. Під час концерту окремою точкою буде показ української національної ноші.

Щоб закріпити в пам'яті наших людей і мешканців міста тривалу згадку про вклад українців у господарське й культурне життя стейту, заплановано видати окрему пропам'ятну книгу.

Комітет вирішив також укомплектувати й подарувати Стейтовому Університетові — Рутґерс колекцію книг з питань українознавства, виданих стараннями наших наукових установ та громад.

У різних відділах цього університету (Ню Бронсвік, Ньюарк, Кемден) працює значна кількість українських професорів, і вчаться десятки й сотні наших студентів.

Концертова частина Українського Дня відбудеться в одній із лігших заль цього університету — Скатт Гол (де вже відбулася відзначення 150-річчя з дня народження Тараса Шевченка) при Коледж Евеню.

Головну промову англійською мовою виголосить проф. Рутґерс Університету Іван Фізер.

Було б побажаним, щоб організації й установи сусідніх міст: Савт Ріверу; Перт Амбою, Плейнфілду, Сомерсету, Бавнд Бруку та Менвілу стрималися від будьяких імпрез на цей день (25 жовтня) й прийняли масову участь у цих величавих святкуваннях.

(Микос)

Дарія Плетенецька дістала стипендію

Дарія Плетенецька приїхала до Америки трилітньою дівчинкою в 1949. р. з своїми батьками, які поселилися в Гемстеді біля Ню Йорку та включилися в життя місцевої української громади.

Ще заки Дарця вступила до американської народньої школи в 1952, була в дошкільні-садочку при укр. кат. церкві св. Володимира, і не кинула школи українознавства аж до закінчення середньої освіти в місцевій американській середній школі в червні 1964 року.

Вступила рівночасно і до Пласту, який став для неї другою найважнішою справою після шкільної науки.

Її серйозна постава до своїх обов'язків, закріплена пластовим вихованням, здобула їй симпатію і довір'я всіх, а пильність і обов'язковість в праці над собою — уставили її в ряди перших учнів.

Українське громадське життя живо заінтересувало її, і майже ніяка українська імпреза не відбулася без її участи — чи то як декляматорки, чи в національно-танкових, або музичних виступах, чи вкінці як виховниця пластового юнацтва.

Середню школу закінчила з дуже добрим успіхом, одержавши стейтову стипендію на високі студії, на які вона вписалася в університеті Гофстра в Гемпстеді.

Нашій молодій і надійній студентці бажаємо якнайкращих успіхів та щастя, а для української громади великої з неї користи. Вона, як і вся родина в числі 6 осіб, є членами Українського Народного Союзу.

М. К.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

„Оптичні скельця"

„Вже довгий час я оббиваю пороги київських аптек і магазинів „Оптика" в шуканні потрібних мені окулярів, але даремно. Мені відомо, що такими ж безуспішними є візити до оптиків і багатьох інших людей"... Окуляри випускає один в СССР завод лінз — Ізюмський оптико - механічний завод в УССР. Але замість 17 мільйонів лінз - окулярів він продукує тільки яких 9 мільйонів, бо не одержує ні облядання, ні сировини. (За „Радянською Україною" з 26 серпня).

Український Ансамбль Словаччини

„Український Ансамбль пісні і танцю Межилабірчі, північно - східня Словаччина, відзначає два ювілеї: 20 - річчя словацького повстання і 10 - річчя свого творчого життя. На честь ювілеїв Ансамбль підготував нову програму на матеріялах українського населення Чехо - Словаччини". („Літературна Україна" з 28 серпня).

Новий тип телефона

У Києві й Одесі в будках встановлено новий тип телефона — без слухавки. Досить набрати число і відповідь лунає з малого динаміка вгорі, а говорити треба до невеликого мікрофону в апараті, на віддалі навіть до півметра. Новий тип телефона сконструював одеський інженер Давид Шафер. (За „Рад. Україною" з 26 серпня).

З праці Українського Золотого Хреста в Дітройті

Інтернаціональний Інститут в Дітройті, Мишиґен, влаштовує кожного місяця, при допомозі етнічних груп, обіди з традиційними стравами поодиноких національностей. 5 березня влаштовано традиційний український Великодній обід. Приготовив його цього року 34 відділ Українського Золотого Хреста в Гемтремку.

Членки приготовили традиційні великодні страви, спекли паски, бабки і сирники.

До гарно прибраних столів засіли 150 осіб, всі неукраїнського походження, включно з численною групою молоді, одного шкільного клюбу.

Отець О. Биковець, парох української православної церкви св. Андрія, відмовив молитву та посвятив страви, які гості смачно споживали.

В дальшій програмі промовляли: п. К. Гіл, директорка одного департаменту Інтернаціонального Інституту, п. Е. Запорожець, членка Ради Членів того ж Інституту, та п. М. Квітковська, Голова Головної Управи УЗХ. Вона привітала гостей, пояснила цілі і діяльність УЗХ та відмітила, як високо українська жінка дорожить національними традиціями і з глибокою пошаною їх передає з покоління в покоління. Українська жінка радіє, як може представити ці традиції приятелям, серед яких живе. Цей обід власне і мав на цілі обзнайомити присутніх з нашими традиційними великодніми стравами та звичаями у Великодній Празник.

П. Квітковська представила членок УЗХ, які спричинилися до цього показового обіду, а саме: Ю. Осадчук, М. Машталір, А. Борух, Ю. Чайковська, М. Міллер, М. Паламар, В. Шеремета, Г. Скікун, М. Спендак, П. Зубальська, М. Бушард, Т. Мойсюк, А. Сухій, А. Залецка. Також привітала і представила п. М. Струховську, б. голову 14 від. УЗХ в Дітройті, п. А. Волкер, голову Окр. Ради СУА та п. М. Гурську, дружину Президента Інтернаціонального Інституту в Дітройті.

Пані М. Віхорек пояснювала і демонструвала писання українських писанок. Цю демонстрацію і взагалі писання наших писанок, присутні слідкували з зацікавленням. П. Віхорек відома на терені Дітройту з таких показів. Вона є активною членкою товариства Українських Ґрадуантів та від років співпрацює з Інтернаціональним Інститутом.

Слід відмітити, що 34 відділ є одним із найдавніших, і за 25 літ свого існування без перерви веде активну працю в нашій громаді для добра і потреб українського народу.

Свій Ювілей відсвяткують 20 вересня 1964 року. Рівнож в цьому році цей відділ став членом Федерації Жіночих Клюбів у Дітройті.

Управу на 1964 рік очолює п. Ю. Осадчук. До управи належать: містоголова п. М. Бушард, секретарка п. Т. Мойсюк, заст. секр. п. В. Шеремета, фін. секр. М. Машталір, касієрка п. А. Сухій, надзирательки хорих пп. А. Сенько і Г. Скікун, зв'язкові з гром. орг. пп. Ю. Чайковська і П. Зубальська, Контр. Комісія пп М. Квітковська і В. Гуменчук.

М. К.

Розшуки

Пошукую слідуючих осіб з Буковини — православних священиків:

1. о. Нагірняка або його син Василь;
2. о. Єремічук і їх дітей Володимира і дочку Меланію зам. в 1942 р. в Німеччині з Степаном Старчуком.

Останній адрес мені відомий о. Нагірняка в Breslau, а о. Єремічука на Волині де і Мелянія Єремічук-Старчук рацювали.

Хто знав би щось про них, або вони самі, прошу писати на адресу:

S. Starley
1 Chirnside Street
Footscray, West Victoria
Australia

Концерт — попис учнів М. Скали-Старицького

Відомий наш співак Мирослав Скала - Старицький заснував у Парижі свою власну студію - школу сольового співу в концертовій залі Плеєль.

За короткий час він згуртував, і відкрив найперше, декількох молодих українських талантів, яких показав українському громадянству й запрошеним чужинцям у т. зв. Концерті - Пописі цих талантів, у пятницю 12 червня, в концертовій залі Плеєль - Дебюссі. Концерт увінчався успіхом і мав усі признаки солідної професійної праці й мистецького рівня.

Концерт відбувся в престижевій концертовій залі камерних концертів. Програмки й запрошення були друковані в українській і французькій мовах. Програма концерту складалася з 24 творів українських (у більшості) і чужих (італійських і французьких) композиторів, виконуваних поправно в мовах оригіналів.

Програма почалася клясичним дуетом „Зійшлись, побрались" на слова Шевченка, музика Миколи Лисенка, що його виконали музикально Одарка Андріїшин, ліричне сопрано, і Уляна Чайківська, майбутнє драматичне сопрано.

Після цього дуету слідували „Каро міо бен" Джіордані (1744 - 1798), в італійській мові, та „Веснівка" Матюка на слова М. Шашкевича, що їх виконала зовсім ще молоденька (15 років) Ірка Зелена, лірико - кольоратурне сопрано. Її ровесниця Ляриса Вітошинська співала „Ляшар д'амарті" Гаспаріні (1668 - 1727) в італійській мові, й „Не співайте мені сеї пісні" Січинського, на слова Лесі Українки, майбутнє лірико - драматичне сопрано. Данило Ганяк, низький бас, співав „Амаріллі" Каччіні (1545 - 1618) в італійській мові, і арію Коліна із опери „Богема" Пуччіні, у французькій мові. З черги Уляна Чайківська виконала „Сенто нель коре" Скарлятті (1660 - 1725) в італійській мові, та „Хустина" Лисенка, на слова Шевченка. Одарка Андріїшин виконала „Дорміте позате" Бассані (1657 - 1716) в італійській мові, і арію Манон із опери „Манон" Массне, у французькій мові.

Перша частина концерту закінчилась дуетом „За сонцем хмаронька пливе" Бобикевича, на слова Шевченка, в виконанні Одарки Андріїшин і Уляни Чайківської.

У перерві, численно зібрана українська добірна публіка й запрошені гості чужинці живо коментували й подивляли гарні голоси виконавців, культурну й музикальну їх інтерпретацію, свобідну поведінку на сцені, глибоке відчуття стилю виконуваних творів, заслуга, очевидно, їх вчителя М. Скали - Старицького.

Друга частина цього удалого концерту молодих українських талантів, почалася виконанням пісні Оксани із опери „Запорожець за Дунаєм" Артемовського, що її із гарним відчуттям і природною свободою емісії голосу виконала Ляриса Вітошинська, та „На вулиці невесело" Шевченка на музику В. Заремби. З такою самою свободою й природністю, Ірка Зелена співала пісню Наталки із опери Наталка Полтавка" М. Лисенка та народню пісню в обробці Стеценка „Ой на гору козак воду носить". І знову Данило Ганяк своїм імпозантним басом співав арію Тараса із опери „Тарас Бульба" Лисенка і народню пісню в обробці Лисенка „Ой запив козак". Одарка Андріїшин, з відчуттям і зрілою інтерпретацією виконала арію Одарки із опери „Купало" Анатоля Вахнянина та „Якби мені черевички" Шевченко, музика Штогаренка. Уляна Чайківська своїм темним, заокругленим голосом виконала дуже гарно арію Панни із опери - одноактівки „Ноктюрн" Лисенка та народню пісню „Стелися барвінку" в обробці Стеценка. Одарка Андріїшин і Данило Ганяк, під бурхливі оплески розентузіязмованої вже публіки, виконали дует „Ой піду я попід лугом" Степового, який так подобався слухачам, що молоді виконавці, яких не соромно назвати б можна молодими артистами, мусіли повторити на домагання публіки.

Таким самим, як не більшим успіхом увінчалось виконання Одаркою Андріїшин і Уляною Чайківською, відомого й поплярного дуету на слова Гайне (український переклад Лесі Українки) „Коли розлучаються двоє", музика Лисенка, який також, молоді, щасливі від успіху виконавці, гарненькі дівчата мусіли повторити. Публіка домагалася ще й потрійного його виконання, але строгий маестро, як пристало на доброго учителя, не дозволив вже розпещувати молодих своїх вихованців, надто великим, передчасним ще, на його педагогічну думку, успіхом, від якого дуже часто молодим співакам і співачкам „перевертається в голові". Він вишикував усіх виконавців і знамениту їх акомпаніяторку Иоанну Войталь, рядочком на сцену, після чого і сам появився з притаманною своєю усмішкою, елеґантністю і гнучкістю, якою полонював і полонює досі незчисленні тисячі українських і чужих поклонників свого мистецтва. Він виголосив коротке слово в українській і французькій мовах, про спів, про людський голос, який назвав він „найчудеснішим інструментом, найкращим талантом, яким обдарував людину сам Бог".

Після концерту, розентузіязмована і до краю задоволена публіка не щадила маестрові Старицькому й його учням слів признання, захоплення і радости, що цей великий наш майстер співу світового маштабу не забере з собою усіх тайн співацького мистецтва, свого великого досвіду на чужих міжнародніх сценах, свого знання української музики, українського мистецтва, а уже сьогодні, у повному розквіті своїх сил, свого небуденного таланту, передає їх своїм наступникам, українським у першу чергу талантам.

Нам треба тільки побажати, не так маестрові Старицькому, як його учням, цієї витревалости, наснаги і успіхів у їх шляхетних стремліннях, які вони показали на цьому концерті.

Л. Вільховий

Джерела „Калісбат"

У давнину на Звенигородщині, казали в народі було джерело чудодійної сили. Якщо до Лисянки везли хвору людину на возі, то звідти вона йшла здорова і весела.

Ця леґенда зацікавила геологів. А тут ще один з працівників, переглядаючи давні журнали, знайшов у „Киевской старине" лист Панька Куліша до Д. Каменецького. Куліш пише (у 1860 р.), що відпочиває в Лисянці й приймає там ванни.

І геологи вирушили цими слідами. Знайшли старожилів. Ті вказали місце, де колись били джерела, звідки панам бочками возили воду. І назву пригадали — „Калісбад". Чи не мають вони таких самих властивостей, як і вода джерел у Карлових Варах?

У степу одна за одною з'явились бурові вишки, потім — перші фонтани. Вода мала своєрідний запах, смак...

Несподівано виявилося, що вона має чималий зміст радону.

Гідрохеміки дійшли до висновку, що її можна рекомендувати при хронічних гастритах з підвищеною кислотністю, при захворюваннях на виразку шлунку та при неправильному обміні речовин, для лікування ран.

Не менш цікавою знахідкою виявилась вода Громової балки. Кожний літр її містив близько 5 міліграмів заліза, майже стільки, скільки у воді курорту світової слави Залізноводська.

На західній околиці Звенигородки виявлено воду з високим вмістом сірчаних сполук брому.

Таким вмістом навряд чи можуть похвалитися курорти будь - якої країни світу. Тим часом радон має величезні лікувальні властивості. Це радіоактивний газ, продукт перетворення радію. Він проникає в кров, яка розносить його по всьому організму, а на шкірі залишаються продукти його розпаду, які утворюють так званий „активний шар".

Радон і продукти його розпаду впливають на нервовосудинний апарат, поліпшують дихання.

Радонові ванни застосовують при захворюваннях суглобів, м'язів, периферичних нервів - радикуліті, невриті, ішіорадикуліт тощо, центральної нервової системи — при шкіряних захворюваннях, артеріосклерозі, ендоартериїті, гіпертонії, хронічних гінекологічних хворобах.

Мине не багато часу — і звенигородські та лисянські мінеральні води завоюють собі таку ж славу, як води Кавказу, Карлових Вар.

А щодо краси природи, то навряд чи поступляться ці місця чарівним куточкам Причорномор'я.

І. Падалка

День матері в ОДУМ-і в Шикаґо

10 травня в Шикаґо філія ОДУМ-у разом з корпорацією для утримання дому ОДУМ-у влаштували з нагоди американського свята „Дня Матері" імпрезу, присвячену матерям. В нас на Україні свята матері не святкували, хоч пошана до матері є відображена впродовж століть в багатьох народніх піснях та творах поетів та письменників.

Одумівки пришпилювали на грудях матерям квіти при вході до залі. Мистецьку частину, відкрив привітом матерів та всіх присутніх, голова філії Олексій Пошиваник. Він і керував програмою. Катя Ковальчук доповідала про значення матері в українській родині, яка своїми турботами, безсонними ночами, переживаннями за долю своїх дітей дбає про них та голубить їх. Любов матері не згасає аж до самої смерти.

Вірші, присвячені матері, деклямували Галина Скиба, Ольга Лисенко, Віра Коновал, Галина Луппо, Шерен Дейнека та Оля Урденко. Найбільшу частину програми „Свята Матері" виповнив виступ доросту Юного ОДУМ-у, який готовився до цього дня впродовж трьох місяців з своїми виховниками Валею Пошиваник та Людмилою Ревенко.

Ця група, доріст Ю ОДУМ-у, яка нараховує коло трьох десятків дітей, відбуває свої сходини кожної суботи.

В супроводі фортепіяно виконано кілька пісень, присвячених матері та кілька дитячих пісень, в яких виступали діти як декляматори та солісти. З двома піснями виступили сестри Оля і Галя Луппо, яким акомпаніював на гітарі їх батько Анатолій Луппо, який є керівником струнного ансамблю ОДУМ-у. Їхні пісні „Яблунька" та „Сині волошки" присутні нагородили щирими оплесками.

На закінчення мистецької чатини квінтет філії — Ліда Романенко, Віра Тарасенко, Віра і Оля Горб і Катя Цибря виконали „Рідна мати моя" на слова А. Малишка, муз. Майбороди.

Після мистецької частини продовжувалася неофіційна частина за столами з солодощами, чаєм, кавою та іншими ласощами.

ОКО

СССР, Польща і ЧСР фінансуватимуть 5-річку Танганьїки і Занзібару

Дар ес Салям.— У столиці Танґаньїки оприлюднено вістку, що Совєтський Союз, Польща і Чехословаччина зобов'язались дати Танґаньїці і Занзібарові довготермінову позику — чи може дарунок — у висоті 42 мільйони долярів на здійснення 5-річної програми економічного розвитку. Віце - президент Танґаньїки Рашіді Кавава склав звідомлення з своєї подорожі до названих трьох комуністичних країн. За тим звідомленням, большевики погодились „у принципі" на збудування радіостації і двох шпиталів у Занзібарі. Крім того Совєти раді прийняти до себе на військовий вишкіл кільканадцятьох занзібарських морських старшин, збудувати варстати для перетворювання харчових продуктів та збудувати для 1.000 учнів технічну школу. Польща і Танґаньїка створили цукроварняну спілку, як теж Польща має вишколювати риболовну фльоту на південно-східньому африканському узбережжі. Знову ж Чехословаччина перейняла на себе завдання прислати інструкторів для сільського господарства.

ТАРЗАН, ч. 5300. Помагають хворому...

Батько і донька побігли до Адама Стовна, який впав на землю з очевидного болю.

— Тату, цей чоловік зле почувається, — сказала стурбовано Бетті. — Ми не можемо відмовити йому помочі.

— І я так гадаю, — неохоче відповів Сем. — Ми положимо в кімнаті для гостей.